SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 118, ЧИСЛО 47, П'ЯТНИЦЯ, 25 ЛИСТОПАДА 2011 РОКУ — 1893 — Vol. 118, No. 47, FRIDAY, NOVEMBER 25, 2011 — $1.00

В Ню-Йорку вшанували пам'ять жертв Голодомору-геноциду

Єрархи українських Церков під час Поминального Молебня в катедральному соборі св. Патрика (зліва): Єпископ Даниїл, Митрополит Стефан Сорока. Патріярх Святослав, Архиєпископ Антоній, Єпископ Павло Хомницький, Єпископ Василь Лостен. *Фото: Левко Хмельковський*

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – В катедральному соборі св. Патрика 19 листопада відбувся поминальний реквієм в пам'ять жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні, організований Українським Конґресовим Комітетом Америки (УККА) і Крайовим комітетом США з визнання Голодомору геноцидом.

Католицький Архиєпископ Ню-Йорку Тімоті Долан за вже усталеною традицією надав собор у розпорядження українців для проведення церемонії в пам'ять жертв Голодомору.

У вшануванні померлих з голоду взяли участь Посол України в США Олександер Моцик, Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеєв, Генеральний консул України в

(Закінчення на стор. 2)

Заява СКУ в День пам'яті жертв Голодомору

26 листопада, у День пам'яті жертв Голодомору, все світове українство вшановуватиме пам'ять жертв геноциду українського народу – Голодомору 1932-1933 років, найбільш масового та найбільш жорстокого злочину тоталітарного радянського режиму проти України та українського народу.

78 років тому, намагаючись упокорити український народ та вбити його національний дух, радянська влада брутально знищила мільйони ні в чому не винних українців та завдала непоправної шкоди його соціяльним основам, духовній культурі та етнічній самобутності.

Віддаючи належну шану жертвам Голодомору, більш ніж 20-мільйонна українська діяспора на чолі з Світовим Конґресом Українців (СКУ) веде безперервну наполегливу працю в справі поширення серед світового співтовариства правдивої інформації про причини та наслідки Голодомору в Україні.

Нашим великим спільним здобутком стало визнання Голодомору геноцидом українського народу 16-ма державами світу. Однією з цих країн у 2006 році стала Україна, чиї нинішні владні структури всупереч Законові „Про Голодомор 1932-1933 років в Україні" не визнають Голодомор як факт геноциду українського народу.

У зв'язку з 78-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років СКУ закликає всю українську діяспору до глибокого осмислення цих трагічних подій та до проведення 26 листопада скорботних панахид, громадських жалобних вічів та інших пам'ятних заходів. СКУ також закликає кожну українську родину запалити в цей день у вікні своєї будівлі поминальну свічку та цим самим приєднатися до загальнонаціональної акції світового масштабу „Запали свічку пам'яті".

„Щоб не допустити відродження тоталітарних режимів і повторення таких жахливих подій, СКУ закликає всі українські громади світу продовжувати широку просвітницьку діяльність та активно сприяти визнанню Голодомору геноцидом українського народу на рівні держав свого проживання," – заявив президент СКУ Євген Чолій.

Вічна пам'ять усім жертвам Голодомору-геноциду українського народу!

СКУ,
22 листопада

Заява прес-секретаря Білого Дому

У той час, як ми відзначаємо 20-ту річницю незалежности України, що стала проявом сили духу та рішучости народу України, ми також згадуємо страждання, пережиті ним 75 років тому під час катастрофічного голоду, який став відомий як Голодомор, тобто „смерть від голоду". Ця жахлива трагедія, що сталася в результаті навмисного відібрання врожаю по всій Україні Йосифом Сталіним, була одним з найбільших злочинів комунізму.

Сьогодні американці приєднуються до народу України і українців по всьому світу, щоб згадати всіх, хто постраждав і безневинно помер внаслідок штучно організованого голоду.

Перед лицем цієї брутальної спланованої спроби зламати волю народу України, українці продемонстрували велику мужність і стійкість. Створення гордої незалежної держави Україна 20 років тому свідчить про неабияку глибину любови українського народу до свободи і незалежности.

Сполучені Штати цінують дружбу між нашими народами і висловлюють свої глибокі співчуття з приводу сумних роковин Голодомору. Поминаючи цю трагедію, ми знову зобов'язуємося і підтверджуємо нашу спільну рішучість не допустити будь-коли повторення таких трагічних подій.

Прес-секретар Білого Дому
19 листопада 2011 року

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Річниця революції: віче на Майдані

КИЇВ. – 22 листопада близько 1,000 людей зібралося увечорі на майдані Незалежности, щоб відзначити День Свободи, незважаючи на заборону суду. Київський окружний адміністративний суд заборонив відзначати річницю Помаранчевої революції на Майдані Незалежности. Деякі люди прийшли з символікою Помаранчевої революції – помаранчевими шарфами та стрічками. Представники опозиційних сил тримали прапори партії „Батьківщина", Коаліції учасників Помаранчевої революції і Конґресу Українських Націоналістів. Активісти скандували гасла: „Банду геть!" і „Революція!". Водночас на Майдані зібралося трохи більше 100 представників Всеукраїнського загальновійськового союзу, провідником якого є колишній народний депутат від Партії Реґіонів Олег Калашников. Вони тримали білі прапори з написом „Досить!". Віча розділяв кордон вояків „Беркуту", які вишикувалися поперек місця, де в 2004 році стояла сцена. Ближче до вечора учасники акції заспівали гимн України і почали розходитися. *(Бі-Бі-Сі)*

На спомин про Помаранчеву революцію

КИЇВ. – 22 листопада редакція „Бі-Бі-Сі Україна" провела першу онлайн-трансляцію за темою „Сім років після Майдану". До участи у заході були запрошені Віктор Ющенко, колишній керівник Секретаріяту Президента Олег Рибачук, політолог Володимир Чемерис, народний депутат Олесь Доній, радник Президента України Ганна Герман, провідник партії „Фронт змін" Арсеній Яценюк та інші. 22 листопада в Україні відзначено День Свободи, який був введений у 2005 році указом тодішнього Президента В. Ющенка з метою утвердження в Україні ідеалів свободи і демократії, виховання у громадян почуття національної гідности. *(Бі-Бі-Сі)*

Ухвалено новий закон про вибори

КИЇВ. – 17 листопада Верховна Рада схвалила закон про вибори депутатів парляменту, який набуде чинности після підпису Президента Віктора Януковича. Парляментські вибори проводитимуть за змішаною системою: половину депутатів обиратимуть за партійними списками, половину – в мажоритарних округах. Прохідний бар'єр депутати підвищили з нинішніх 3 відс. до 5 відс. Крім того, до участи в парляментських виборах не допускатимуть бльоки. Закон, розроблений спеціяльної комісією Верховної Ради, підтримали 366 депутатів. Відповідно до ухваленого закону, висувати кандидатів у депутати мають партії та громадяни шляхом самовисування. Передвиборна кампанія має триватиме 90 днів, а самі вибори відбудуться в останню неділю жовтня п'ятого року повноважень Верховної Ради. У виборчих списках більше не буде рядка „Проти всіх". В опозиційному таборі, вважають оглядачі, остаточно закріпиться дві партії-монополіста – „Батьківщина" Юлії Тимошенко і „Фронт змін" Арсенія Яценюка, які й підтримали разом із фракціями більшости новий виборчий закон. *(Бі-Бі-Сі)*

Юлію Тимошенко обстежили в клініці

КИЇВ. – 21 листопада Уповноважена Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова без попередження приїхала до Лук'янівського слідчого ізолятора відвідати Юлію Тимошенко, після чого назвала її стан украй тяжким. Президент України Віктор Янукович 22 листопада на прес-конференції зазначив, що питання стану здоров'я Ю. Тимошенко заслуговує на особливу увагу. В одній з клінік столиці 23 листопада було проведене медичне обстеження хворої. Висліди його не оприлюднені. 21 листопада близько 50 представників „Молодої Батьківщини" провели біля Лук'янівської в'язниці акцію з нагоди Дня Свободи. Біля центрального входу було споруджено сцену з гучномовцями, з яких лунали українські патріотичні пісні та пісні часів Помаранчевого майдану. *(УНІАН)*

Новий провідник письменників

КИЇВ. – 18 жовтня в Пущі-Водиці, Київська область, відбувся VI з'їзд спілки письменників України, на якому були присутні 360 делеґатів. Такий з'їзд проводять раз на п'ять років. Кандидатами на посаду голови Національної спілки письменників України (НСПУ) були Віктор Баранов, Володимир Шовкошитний, Володимир Яворівський, Василь Шкляр, Леонід Талалай, Любов Голота та Петро Шевченко. Більшість кандидатів зняли свої кандидатури на користь В. Баранова. В. Шкляр відмовився на користь В. Яворівського. У результаті на голосування поставили кандидатури В. Яворівського, В. Баранова і Л. Талалая. Голосування тривало протягом години, однак, голову НСПУ так і не вдалося вибрати. При прохідному балі в 159 Віктор Баранов отримав 156 голосів, Володимир Яворівський – 149, а Леонід Талалай – 14. У підсумку, В. Яворівський запропонував через місяць організувати з'їзд письменників у Києві і обрати нового главу НСПУ. 19 листопада головою спілки був обраний В. Баранов. Він народився 14 жовтня 1950 року на Полтавщині, працював секретарем НСПУ. *(УНІАН)*

Зрізали огорожу біля Верховної Ради

КИЇВ. – 18 листопада кілька депутатів з фракцій „Наша Україна-Народна самооборона" і „БЮТ-Батьківщина" спиляли біля Верховної Ради України дві секції огорожі з боку Маріїнського палацу, оскільки вона була встановлена незаконно. Народний депутат від „НУ-НС" Андрій Парубій, який зрізав металеві секції паркану, сказав, що тепер через цей прохід до парляменту зможуть наблизитися люди, які приходять протестувати проти дій влади. Міліція не заважала депутатам демонтувати паркан. Двометровий паркан встановили на початку жовтня цього року, 12 листопада паркан укріпили бетоном. Огорожу кілька разів ламали учасники акцій протесту. Міліція встановлює, кому належить металева огорожа біля центральних входів до Верховної Ради. *(УНІАН)*

Доходи депутатів залишаються таємницею

КИЇВ.– 22 листопада Окружний адміністративний суд Києва не задовольнив позов журналіста Мустафи Найєма до Апарату Верховної Ради України про надання копій декларацій депутатів за 2010 рік. 12 травня журналіст звернувся до Апарату Верховної Ради з запитом, в якому просив надати йому копії декларацій народних депутатів про їхні доходи. В червні позивач отримав листа, яким було відмовлено в наданні цих копій, оскільки ця інформація не віднесена до такої, яку зобов'язані надавати суб'єкти влади. *(IMI)*

Лавреатом став Сергій Грабовський

КИЇВ. – Нагороду „За громадянську позицію" ім. Джеймса Мейса, засновану 2009 року, 22 листопада присуджено видатному українському публіцистові і філософові Сергієві Грабовському. Першим лавреатом нагороди „За громадянську позицію" став публіцист та історик Ігор Лосєв, а 2010 року нагороду присудили журналістові газети „День" історикові Ігореві Сюндюкову. *(„День")*

Адвокати просили випустити Романа Ландіка

ЛУГАНСЬК. – Адвокати Романа Ландіка, який 4 липня у ресторані побив 20-річну Марію Коршунову, подали клопотання про зміну запобіжного заходу своєму підзахисному з утримання під вартою на підписку про невиїзд. Про це стало відомо 22 листопада у залі Ленінського районного суду, де проходить чергове засідання у справі сина депутата Верховної Ради від Партії Реґіонів Володимира Ландіка. „Враховуючи те, що потерпілій М. Коршуновій надано моральну і матеріяльну допомогу в повному обсязі, у нас немає підстав вважати, що підсудний може уникнути відповідальности, і тому ми просимо випустити його під підписку про невиїзд", – заявив адвокат Юрій Березовський. Щодо цього клопотання прокурор висловилася неґативно. Суддя Олена Попова відхилила клопотання захисту. *(„Укрінформ")*

Кому належить резиденція

КИЇВ. – „Українська правда" з'ясувала 21 листопада, що Павло Литовченко – директор фірми „Танталіт", що володіє резиденцією „Межигір'я", в 2004-2007 роках офіційно працював на старшого сина Віктора Януковича – Олександра в Асоціяції „Донбаський розрахунково-фінансовий центр". На цю Асоціяцію оформлено акції вугільно-збагачувальних підприємств, що перебували у власності реґіонала Едуарда Прутніка та родини В. Януковича. Після поразки В. Януковича в 2004 році Е. Прутнік продав акції О. Януковичеві. П. Литовченко у 2005-2007 роках був заступником генерального директора компанії „Кепітал Білдінґ Корпорейш", яка також має безпосередній стосунок до О. Януковича. *(„Українська правда")*

Росія має повернути майно

КИЇВ.– Міністерство закордонних справ України 22 листопада запропонувало Росії відновити переговорний процес щодо розподілу закордонної власности колишнього СРСР. Речник міністерства Олександер Дикусаров пояснив, що угода між Україною та Росією щодо вреґулювання питань правонаступництва з приводу зовнішнього державного боргу та активів колишнього СРСР не набула чинности, а відтак не може бути правовою підставою для перереєстрації закордонної власности колишнього СРСР на Росію. О. Дикусаров відзначив, що факт погашення Росією Паризькому клюбові кредиторів боргів колишнього СРСР не знімає з Росії зобов'язань, взятих у відповідності з підписаними міжнародними угодами з Україною. Представник Міністерства закордонних справ Росії Олександер Лукашевич сказав, що Росія практично в усіх країнах перереєструвала на себе власність колишнього СРСР, зокрема будівлі дипломатичних та консульських установ. *(УНІАН)*

В Ню-Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

Ню-Йорку Посол Сергій Погорельцев, Посол Валерій Кучинський, дипломати, провідники українських установ і громадських організацій, численна громада з різних міст, яким надали автобуси українські кредитні установи, а також представники американських державних установ.

Поминальну Службу Божу відслужили Патріярх Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) Святослав (Шевчук) і Архиєпископ Української Православної Церкви в США Антоній, в сослуженні єрархів і численних священиків обох конфесій.

Співав хор „Думка" під дириґуванням Василя Гречинського.

Юні члени Спілки Української Молоді Америки та студенти шкіл українознавства внесли до храму пшеничні колоски з України, прапори США та України, вінок та запалені свічки пам'яті.

До присутніх промовляли Архиєпископ УПЦ в США Антоній, президент УККА Тамара Олексій (вона також представляла усіх промовців), Верховний Архиєпископ УГКЦ Святослав, сенатор США зі штату Ню-Йорк Чарлз Шумер, Посол О. Моцик, Стемфордський єпарх Української Католицької Церкви Павло Хомницький.

Старший радник з питань Европи Постійного представництва США в ООН Вілям Поп прочитав заяву прес-секретаря Білого Дому на День пам'яті українського Голодомору.

Промовці відзначали, що Голодомор 1932-1933 років був геноцидом, організованим в Україні за наказом російських провідників комуністичного режиму.

На закінчення хор „Думка" заспівав духовний гимн „Боже Великий, Єдиний".

В Ню-Йорку вшанували пам’ять жертв Голодомору-геноциду

В катедральному соборі св. Патрика промовляли:

Архиєпископ Української Православної Церкви в США Антоній.

Президент Українського Конгресового Комітету Америки Тамара Олексій.

Єпарх Стемфордський Української Католицької Церкви Павло Хомницький.

Промовляє Верховний Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви Святослав (Шевчук).

Сенатор Чарлз Шумер.

Посол України в США Олександер Моцик.

Старший радник з питань Европи Постійного представництва США в ООН Віліям Поп прочитав заяву прес-секретаря Білого Дому.

Наймолодші учасники жалобної церемонії.

Почесна стійка Спілки Української Молоді Америки та студентів шкіл українознавства в катедральному соборі св. Патрика.

Хор „Думка“ співає в катедральному соборі св. Патрика. Фото: Левко Хмельковський

АМЕРИКА І СВІТ

Білий Дім солідаризувався з українцями в День пам’яті жертв Голодомору

ВАШІНҐТОН. – 19 листопада, коли українські громади Ню-Йорку і довколишніх міст та штатів молилися в катедральному храмі св. Патрика за душі мільйонів жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні, пресова служба Білого Дому оприлюднила заяву з нагоди Дня пам’яті жертв Голодомору-геноциду в Україні. У ній говориться: „...Ця жахлива жертва, що сталася в результаті навмисного відібрання врожаю по всій Україні владою Йосифа Сталіна, була одним з найбільших злочинів комунізму. Сьогодні американці приєднуються до народу України і українців в усьому світі, щоб згадати всіх, хто постраждав і безневинно помер внаслідок штучно організованого голоду. На тлі цієї брутальної і навмисної спроби зламати народ України українці виявили велику мужність і силу духу. США цінують дружбу між нашими народами і висловлюють найглибші співчуття з приводу сумних роковин Голодомору“. (*„Голос Америки“)*

Папа Бенедикт XVI знову відвідує Африку

КОТОН, Бенін. – 18 листопада Папа Бенедикт XVI свою візиту до Африки, вже другу з черги, розпочав з Беніну, де на міжнародному летовищі в Котоні його вітали тисячі людей. З цієї нагоди засоби масової інформації багатьох країн повідомляють, що в Беніні, який вважається головним осередком традиційного культу вуду, кількість християн-католиків за останні 10 років зросла на 30 відс. На зустрічі з духовними провідниками католицької громади міста Папа закликав до справедливости і примирення на Африканському континенті. Очікують, що під час цієї візити Бенедикт XVI оприлюднить своє бачення розвитку Римо-Католицької Церкви в Африці. (*„Голос Америки“)*

В Камбоджі судять „червоних кхмерів“

ПНОМПЕНЬ, Камбоджа. – 21 листопада надзвичайний трибунал країни розпочав розгляд справ трьох колишніх провідників „червоних кхмерів“, яких звинувачують у злочинах проти людства. Головні злочинці на лаві підсудних – 85-річний Нуон Чеа, 80-річний Кхіеу Сампхан і 86-річний Іенґ Сарі. Всі троє були безпосередньо причетні до геноциду в 1975-1979 роках, під час якого в Камбоджі вбито 1.7 млн. невинних людей. Даний судовий процес – вже другий з черги. В 2010 році Надзвичайний трибунал засудив до 30 років позбавлення волі Канґ Кек Леу. За людиноненависницької влади Пол Пота він керував тюрмою „S21“, в якій загинуло понад 20 тис. в’язнів. *(„Кореспондент“)*

Того, хто стріляв у Білий Дім, затримано

ВАШІНҐТОН. – Минулого тижня, 17 листопада, правоохоронці оголосили звинувачення 21-літньому Оскарові Ортезі-Ернандезові, який 11 листопада стріляв з автоматичної зброї у Білий Дім. Його затримали у Пенсильванії, але судитимуть у суді Вашінґтону. О. Ортеґа-Ернандез повідомив представникам правоохоронних органів, нібито Бог поклав на його плечі цю персональну місію – напасти на Білий Дім. Після стрілянини поліція знайшла дві кулі на південній стороні Білого Дому, де знаходиться спальня Президента Барака Обами. 11 листопада Б. Обами і членів його родини у Вашінґтоні не було. *(„Кореспондент“)*

Триває акція протесту „Захопи Вол-Стріт“

НЮ-ЙОРК. – Наприкінці минулого тижня у сутичці між поліцейськими і учасниками протестної акції „Захопи Вол-Стріт“ дістали травми семеро поліцейських і 10 демонстрантів. Понад 200 осіб було заарештовано. Протестуючі плянували вивести на вулиці щонайменше 10 тис. людей і звернути на себе більшу увагу, перекривши мости та перешкодивши нормальній праці підземки. Саме 17 листопада сповнилося рівно два місяці від початку протестів, тому цей день було оголошено „Ґльобальним днем дій“. Міський голова Ню-Йорку Майкл Блумберґ заявив, що більшість демонстрантів вела себе „відповідально“ і їх дії майже не вплинули на працю транспорту. Того ж дня відбулися демонстрації протесту в Лос-Анджелесі, Сейнт-Луїсі, Вашінґтоні, Портленді і Філядельфії. Подібні акції сталися у Греції, Еспанії, Великобританії та інших країнах. Вони мають спільну мету – виступати проти соціяльної несправедливости, породженої, на думку організаторів протестів, капіталізмом. *(„Голос Америки“)*

В Ню-Йорку заарештували терориста

НЮ-ЙОРК. – 20 листопада міський голова Ню-Йорку Майкл Блумберґ розповів на пресконференції про зарештування мешканця Мангетену Хосе Піменталя, відомого також як Мухаммед Юсуф, який плянував терористичні акції, спрямовані проти поліції і американської пошти, а також проти військовиків, котрі повернулися з Іраку та Афганістану. Комісар міської поліції Реймонд Келі сказав, що за Х. Піменталем служби безпеки стежили понад рік і знали, що той виготовляє бомбу. Р. Келі також повідомив, що терорист намагався нав’язати контакти з „Аль-Кайдою“. *(„Голос Америки“)*

Е. Лимонов збирається кандидувати на президента Росії

МОСКВА. – Провідник політичної партії „Інша Росія“ Едуард Лимонов заявив, що готовий відмовитися від французького громадянства заради права кандидувати на пост президента Росії. Громадянином Франції цей відомий російський письменник став у 1987 році. Заснована ним партія „Інша Росія“ не дістала в Міністерстві юстиції офіційної реєстрації, отож у цьому випадку кандидат повинен зібрати в свою користь 2 млн. підписів виборців. Якщо Е. Лимонову це вдасться, його конкурентами у виборах будуть прем’єр Володимир Путін, голова Комуністичної партії Генадій Зюґанов і голова Ліберально-демократичної партії Володимир Жириновський. Е. Лимонов закликає опозицію висунути на вибори єдиного кандидата. „Я готовий прийняти вогонь на себе. Програвати такі історичні вибори без жодною бою не можна. Я розраховую перемогти в душах людей“, – сказав Е. Лимонов. *(„Lenta.ru)*

Одна округа в США має власну валюту

ҐРЕЙТ-БАРІНҐТОН, Масачусетс. – Щоб протистояти фінансовій скруті і запобігти неґативним наслідкам ґльобалізації, багато мешканців округи Беркшір використовують місцеву грошову одиницю – беркшер (BerkShare). Нею вони розраховуються за товари, які купують у місцевих продавців – від шкарпеток за пару долярів до дорогого телевізора. На теперішній час вже понад 400 місцевих крамниць приймають цю нову валюту. З часу її появи у 2006 році в обіг введено близько 2 млн. беркшерів. П’ять банків обмінюють цю грошову одиницю на доляри, так само, як і на іншу валюту. Нік Качер з Інституту нових економік так пояснює переваги цього починання: „Ідея з беркшерами полягає в тому, що коли ви заохотите людей купувати в місцевих підприємців, а не он-лайн чи у величезних торговельних центрах, то ви таким чином підтримуєте місцеву економіку, місцеву громаду“ *(„Голос Америки“)*

В Німеччині хочуть взяти на облік усіх неонацистів

БЕРЛІН. – Міністер внутрішніх справ Німеччини Ганс-Петер Фрідріх плянує провести перепис потенційно небезпечних неонацистів. До цього рішення його спонукало недавнє викриття правоекстремістської банди, котра протягом 13 років чинила злочини по всій країні і при цьому успішно ховалася вд поліції і служб безпеки. Міністер пропонує скласти особливий реєстр, в який увійдуть „готові вдатися до насильства праві екстремісти“. За взірець він хоче взяти базу даних про потенційно небезпечних ісламістів, яка вже існує в Німеччині. Крім того, міністер Х.-П. Фрідріх виступає за заборону праворадикальної Націонал-демократичної партії Німеччини. *(„Lenta.ru)*

В Еспанії перемогла Народна партія

МАДРИД. – У парляментських виборах 20 листопада перемогла опозиційна правоцентристська Народна партія, діставши майже 55 відс. голосів Отож вона матиме майже 190 депутатських мандатів у парляменті Еспанії. За Соціялістичну партію, яка перебувала при владі від 2004 року, проголосував 31 відс. виборців. Відтепер вона матиме не більше, ніж 150 мандатів у парляменті. За законами країни, партія, котра здобула найбільше місць у парляменті, дістає право зформувати уряд, а її провідник – зайняти пост прем’єр-міністра. Відповідно, премєром Еспанії стане голова народної партії Маріяно Рахой. *(„Кореспондент“)*

В Японії заборонили продавати риж з Фукушіми

ТОКІО. – Уряд країни прийняв рішення заборонити продаж рижу, вирощеного в околицях Фукушіми, де у висліді землетрусу і цунамі в березні цього року була пошкоджена атомна електростанція. У пробах рижу нового врожаю з фарм довкола міста Фукушіми виявлено 630 беккерелів на один кілограм зерна – при допустимій нормі 500 беккерелів на один кілограм. Відомо, що невдовзі після аварії у Фукушімі деякі країни, зокрема Росія, Індія і Китай, частинно заборонили імпорт харчів з Японії. *(„Бі-Бі-Сі“)*

Суд залишив в силі смертний вирок членові тоталітарної секти

ТОКІО. – Верховний суд Японії 21 листопада відхилив апеляцію члена секти „Аум Сьонріке“ Сеїті Ендо, засудженого на кару смерти за терористичну акцію в токійській підземці в 2004 році. С. Ендо тоді входив у склад керівників секти і, як сказано в рішенні Верховного суду, „відігравав ключову ролю у виготовленні зарінy, здаючи собі справу, з якою метою смертельно небезпечний газ буде використаний“. С. Ендо став останнім з 189 членів „Аум Сьонріке“, чию справу розглянули всі судові інстанції Японії. Всього після тероризму в токійській підземці були винесено 12 смертних вироків. *(„Кореспондент“)*

Данські спецслужби певні, що екстремісти готуються до „расової війни“

КОПЕНГАҐЕН, Данія. – Телевізійний канал „2-News“ передав заяву данських спецслужб, які остерігають суспільство, що радикальне крило правоекстремістів цієї країни готується до „расової війни“. Керівник данської Служби безпеки і розвідки Якоб Шарф вважає, що злочин норвезького терориста Андерса Брейвіка 22 липня цього року надихає до відповідної діяльности й екстремістів Данії. Служба безпеки країни має докази, що місцеві праві екстремісти контактуються з аґресивними неонацистськими групами за кордоном, котрі мають доступ до зброї. *(„Lenta.ru)*

Може статися не потепління, а похолодання

НЮ-ЙОРК. Американський журнал „Nature“ який виходить з 1869 року, оприлюднив статтю групи дослідників з США та Канади, які після майже десятирічних експериментів прийшли до висновку, що знищення лісів на плянеті може, всупереч пануючим в науці поглядам, не конче вести до потепління. В районах високих широт, де знищені ліси, середня температура може знижуватися з тієї причини, що обезліснена поверхна землі більше віддає тепла. Ця група вчених встановила, що для широт понад 45 градусів фактом є саме похолодання. Тим часом для широт нижче 35 градусів в таких самих обезліснених районах спостерігається потепління. („Кореспондент“)

Президент СКУ Євген Чолій відвідав Польщу, Литву та Бельгію

■ ВАРШАВА. – 3 листопада відбулась вже друга цього року зустріч п резидента Світового Конґресу Українців (СКУ) Євгена Чолія з директором Бюра демократичних інституцій та людських прав Організації з безпеки та співробітництва в Европі Джанезом Ленарчиком. Було обговорено низку актуальних для української спільноти питань, насамперед – про зниження в Україні рівня демократії та порушення людських прав і свобод, про тиск на політичну опозицію і засоби масової інформації та про проблеми, порушені в спільному висновку Венеціянської комісії та Бюра ОБСЕ щодо закону „Про вибори народних депутатів України".

3 листопада під час візити до Варшави Є. Чолій зустрівся з керівником Канцелярії Президента Польщі Яцеком Міхаловським, відповідальним за міжнародні питання у Канцелярії Президента міністром Яромиром Соколовським, а також з заступником міністра закордонних справ Кшиштофом Становським. Разом з Є. Чолієм в цих зустрічах узяли участь голова Об'єднання українців Польщі (ОУП) Петро Тима та депутат Сейму Польщі, член Головної ради ОУП Мирон Сич.

Євген Чолій з провідниками української громади Польщі.

Наголосивши на головуванні Польщі в Раді Европейського союзу, президент СКУ закликав підтримати парафування до кінця цього року Угоди про асоціяцію між Україною і ЕС.

3 листопада відбулась зустріч президента СКУ Є. Чолія з головою делеґації Европейського Парляменту до Комітету парляментського співробітництва „Европейський союз-Україна" Павелом Ковалем. Є. Чолій наголосив на важливості інтеґрації України в европейські структури та закликав Европейський союз до кінця грудня підписати з Україною Угоду про асоціяцію.

3 листопада, перебуваючи у Варшаві, президент СКУ Є. Чолій зустрівся з провідниками української громади Польщі. Було обговорено сучасний стан місцевого українського громадського життя, зокрема питання про можливі шляхи фінансування Українського дому в Перемишлі.

У зустрічі взяли участь голова та секретар Головної ради ОУП П. Тима та Мирослав Купич, член Головної ради ОУП та депутат Сейму Польщі М. Сич, протоігумен монастиря Чину св. Василія Великого Ігор Гарасим, парох Української католицької церкви Успення Богородиці Діви і Священомученика Йосафата о. Петро Кушка, голова Союзу Українок Польщі Катерина Сіроцька, проф. Ростислав Крамар, перший голова ОУП Юрій Рейт, редактор тижневика „Наше слово" Ярослав Присташ та голова фонду „Наш вибір" Мирослава Керик.

Євген Чолій з представниками української громади біля пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вільнюсі.

■ БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – 4 листопада президент СКУ Є. Чолій зустрівся з директором Генерального директорату із зовнішніх взаємин Европейської Комісії Гунаром Віґандом. Під час зустрічі сторони обговорили сучасні тривожні події в Україні, зокрема – переслідування політичних опонентів.

■ ВІЛЬНЮС, Литва. – 5-7 листопада президент СКУ Є. Чолій здійснив візиту до Вільнюса, де 5 листопада мав виступ на першому національному телеканалі Литви, під час якого представив основну діяльність СКУ, зокрема щодо сприяння демократизації та евроінтеґрації України.

6 листопада президент СКУ побував на Службі Божій в Українській греко-католицькій церкві св. Трійці, обговорив з парохом о. Павлом Яхимцем деякі церковні питання місцевого характеру та зустрівся з місцевою українською громадою. У цей же день Є. Чолій також схилив голову біля пам'ятника Тарасові Шевченкові.

7 листопада президент СКУ Є. Чолій мав офіційні зустрічі з прем'єр-міністром Литви Андрюсом Кубілюсом, головою Сейму Іреною Дяґутене та заступником міністра закордонних справ Литви Евальдасом Іґнатавічюсом.

Під час зустрічей, у яких також узяв участь голова Громади українців Литви Віктор Чернишук, було надано уваги питанням, що стосуються сучасних подій в Україні.

СКУ

Євген Чолій з представниками української громади біля пам'ятної дошки Тарасові Шевченкові на стіні Вільнюського університету.

Євген Чолій з представниками української громади Бельгії.

Захопили дитяче видавництво

КИЇВ. – 8 листопада було захоплено другий поверх будинку, де міститься видавництво Івана Малковича „А-Ба-Ба-Га-Ла-Ма-Га". Головний редактор І. Малкович підтвердив цю інформацію в телефонній розмові з „Українською правдою".

Приміщення захопили будівельники фірми „Триглив", бюра якої розташовані на першому поверсі цього ж будинку. Крім видавництва, на поверсі також міститься Чоловіча академічна капеля ім. Левка Ревуцького.

За словами її директора, власники першого поверху почали ламати перекриття між першим і другим поверхами. Із залі, де відбувалися проби, викинуто меблі й музичні інструменти капелі.

Коли керівники капелі прибули на місце незаконного захоплення, представники фірми „Триглив" забарикадували вхід до приміщення на другому поверсі й почали ламати підлогу буцімто для того, щоб підняти стелю. Дозволу на такі дії вони не пред'явили.

За словами І. Малковича, ламання перекриття будинку може призвести до обвалу всього, де розташоване одне з найкращих видавництв України.

Радник Президента Ганна Герман, яка прибула на місце злочинного захоплення видавництва, пообіцяла доповісти про ситуацію Вікторові Януковичеві і запевнила, що винуватців захоплення буде покарано.

„Це цивільно-правові господарські питання, які має вирішувати Київська державна адміністрація", – розповів речник столичної міліції Володимир Поліщук.

Ремонтні роботи в приміщенні видавництва та хорової капелі припинено. *(„Українська правда").*

Уряд України залишається без грошей

Експерти видання „Комерсант-Україна“ заявили, що в грудні уряд України залишиться без грошей, тому що державні витрати на 15.2 млрд. грн. (1.9 млрд. дол.) перевищують прибутки, і цю різницю немає чим доповнити. Витрати держави за два останні місяці року становитимуть 72.7 млрд. грн. (близько 9 млрд. дол), а доходи – лише 57.5 млрд. грн. (7.2 млрд. дол.). В грудні Україна має заплатити 22.36 млрд. грн. (2.8 млрд. дол.), зовнішнього боргу, передовсім російському Інвестбанкові „VTB Capital“ – 16 млрд. грн. (2 млрд. дол.).

Можна було б позичити грошей за кордоном, але ніхто не позичає, тому що Міжнародний Валютний Фонд (МВФ) відмовив у переказі Україні чергового траншу позички з стабілізаційного кредиту. Щоправда, Росія усе ж позичила Вікторові Януковичеві 2 млрд. дол. Але на цьому позички скінчилися, тому що МВФ зажадав виконання чотирьох вимог до уряду України.

Йшлося про пенсійну реформу, полагодження тарифів на газ для населення і теплоенерґетики, третьою вимогою було, щоб дефіцит „Нафтогазу“ не перевищував 3 відс. від внутрішнього валового продукту, четверта вимога полягала в скасуванні вимоги до Національного банку України щодо обов'язкового закуповування рекапіталізаційних облігацій протягом п'яти днів за їх номінальною вартістю.

Дві попередні вимоги МВФ – скасування обов'язкового викупу обліґацій рекапіталізації банків НБУ і прийняття пенсійної реформи – Україна вже виконала, а з підвищенням на 50 відс. тарифів на газ сталася затримка. В. Янукович і Микола Азаров добре розуміють, що таке підвищення перед парляментськими виборами означатиме крах Партії Реґіонів.

Виконавчий директор Міжнародного фонду Блейзера Олег Устенко сказав: „Доки Україна не підвищить тарифи на газ, доти ми не зможемо вирішити проблеми з „Нафтогазом“, що не дасть можливости продовжити співпрацю з МВФ“.

Щоб уникнути масового протесту населення, команда В. Януковича зробила ставку на переговори з Росією. В уряді М. Азарова певні, що отримання нижчої ціни на російський газ переконає МВФ відновити фінансування, оскільки дасть ефект, аналогічний підвищенню тарифу для населення та теплоенерґетики. „Якщо Україні вдасться домовитися з Росією про зниження цін на газ хоча б для соціяльної сфери, в тому числі для населення, це дозволить владі до виборів зберегти тарифи на незмінному рівні і отримати гроші МВФ“, – переконаний аналітик групи „Арт-капітал“ Станіслав Зеленецький.

Однак, результати зустрічей урядовців двох країн тримаються у секреті, а населення вже клопочеться за своє майбутнє. Міністер соціяльної політики Сергій Тігіпко намагається заспокоїти людей: „У разі підвищення цін на газ для населення урядові доведеться підняти платні, щоб компенсувати неґативний ефект“. Але люди вже не вірять обіцянкам.

У липні 2010 року уряд вже підвищував ціни на газ, які виросли тоді до 725 грн. за 1,000 кубометрів. За даними Інституту стратегічних досліджень, України вартість газу за 1,000 кубометрів для населення в Польщі становить 565 евро, у Німеччині – 640 евро, в Болгарії – 480 евро, в Естонії і Латвії – 447 евро, в Румунії – 310 евро, в Росії – близько 60 евро. Представник Народного Руху України Олександер Чорноволенко вважає: „Україна для МВФ нагадує покоївку, яка багато обіцяє, багато просить, але не може нічого дати, окрім скандалів з кредитами і підвищення пенсійного віку“.

Сталося, що влада України втратила дорогоцінний час. Навіть якщо вона зуміє добитися чергового траншу від МВФ, який додатково збільшить зовнішній борг України, то вже не зможе цим залагодити кризову ситуацію в державі.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“		
Адміністратор	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень	Марійка Осціславська	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ЛИСТОПАД В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Пастка для закордонних українців

23 листопада 1923 року на засіданні політичного бюра Російської комуністичної партії (РКП) було прийняте рішення: „Підтвердити бажаність евакуації в Україну відібраної групи галичан і звернутися до Центрального комітету РКП з клопотанням про виділення необхідних засобів“. Пастку для закордонних українців з західньої України було налаштовано.

Почалася ця акція, як пише у своїй книзі „Масовий терор як засіб державного управлбння в СРСР“ Сергій Білокінь, 12 квітня 1923 року, коли на засіданні політичного бюра Центрального комітету Комуністичної партії (більшовиків) України (ЦК КП(б)У) голова Ради народних комісарів Української РСР Християн Раковський повідомив, що група галичан проситиме політичного притулку в СРСР. Присутні прихильно поставилися до цієї заяви і ухвалили, що 1,000 галичан можна впустити до СРСР і надати новоприбулим працю на Донбасі.

До цього питання більшовики повернулися у вересні 1923 року з ініціятиви начальника Державного політичного управління України Всеволода Балицького, і у жовтні, коли про галичан доповідав уповноважений Народного комісаріяту закордонних справ СРСР Олександер Шліхтер. Тоді було вирішено: „Визнати необхідним прийняти галичан в Україну. Доручити Фрунзе і Шліхтерові провести підготовчу роботу“. Михайло Фрунзе був тоді заступником голови Раднаркому УРСР.

Хвіртка відчинилася і галичани поїхали до СРСР. Переважно це були вояки Української Галицької Армії. Їх перевезли до Москви. Більшовики мали надію підготувати з новоприбулих вояків аґентів військової розвідки у Польщі, з якою Москва збиралася воювати, щоб помститися за поразку 1920 року.

Впродовж 10 років, до листопада 1933 року, новоприбулих вивчали, намагаючись розпізнати, хто є хто. У 1933 році усіх галичан було виловлено і вивезено в концентраційні табори. Почалася жорстока розправа з ними. За ґрати потрапили також вчорашні галицькі комуністи на чолі з провідниками партії.

Особливо не сподобалися більшовикам галицькі вчителі. У листопаді 1933 року на пленумі ЦК КП(б)У секретар цього комітету Панас Любченко заявив, що народний комісар освіти Микола Скрипник за завданням Української Військової Організації привіз в Україну 1,500 галицьких вчителів, котрі насправді були військовими аґентами.

Так, новоприбулі й справді могли стати провідниками національно-визвольного руху. М. Скрипник застрелився (через чотири роки застрелився і П. Любченко), вчителі разом з іншими еміґрантами були приречені на страту або Сибір. Були репресовані публіцист Юліян Бачинський, військовики Микола Шадлун і Петро Ліпко, академік Степан Рудницький, правник Михайло Лозинський, дипломат Петро Дідушок, історик Павло Христюк, лікар Володимира Крушельницька, журналістка Надія Суровцева, багато інших.

Прокурор кримінально-судової колеґії Верховного суду СРСР Андрій Вишинський узагальнив, що це польська розвідка перекидала в СРСР своїх аґентів та „пілсудчиків“ під виглядом „комуністів“. Він заявив, що дехто з них спромігся дістатися до високих посад в СРСР, але тепер усі викриті як „шпигуни і розвідники з табору пілсудчиків“.

Перша хвиля прибулих, які спокусилися примарними обіцянками більшовиків, перестала існувати у 1937-1938 роках, коли терор сягнув вершини. Але минув рік і акція зі знищення національно-свідомих галичан продовжилася після походу Червної армії в західню Україну. Жертвами стали за підрахунком Мілени Рудницької 19 послів та сенаторів, 78 правників, сотні інших представників інтеліґенції.

В останні роки Другої світової війни пастку наготували й для українців з СРСР, які опинилися на заході. Ще на Ялтинській конференції в лютому 1945 року Йосиф Сталін домовився з союзниками, що усі громадяни СРСР будуть повернені „на родіну“.

Від закінчення війни і до 1 вересня 1946 року було репатрійовано 5,115,709 осіб, з них з західних зон окупації – 2,229,552 особи.

Відомо, до яких хитрощів і до якого насильства вдавалися радянські представники, щоб вивезти в СРСР усіх „переміщених осіб“. Репатріяція була примусовою, на рідній землі на бранців чекали концтабори.

Вивезли на загибель члена Центральної Ради Валентина Садовського, філософа Дмитра Демчука, міністра Української Народної Республіки Івана Фещенка-Чопівського, поета Максима Славінського, багатьох інших.

Згодом нагоди для масової депортації не стало. І українців за кордоном поменшало, і західні уряди збагнули небезпеку для цих людей. І тоді Москва розпочала індивідуальні викрадення і знищення відомих діячів. 27 вересня 1946 року зник письменник Юрій Городянин-Лісовський (Горліс-Горський), в грудні 1948 року було викрадено редактора Олександра Зайцева і його дружину. Українці вже самі не йшли до пастки і до полювання на них Москва випустила професійних вбивць.

Л. Хм.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Вулиці повертають царську назву

За 20 років незалежности у Кіровограді майже не сталося перейменувань площ і вулиць. Тільки на початку 1990-их років кілька вулиць у передмісті назвали іменами українських діячів, та ще вулиці Уфимській дали ім'я Євгена Маланюка, а вулиці Луначарського – ім'я В'ячеслава Чорновола. І все.

Так сталося не тому, що кіровоградцям дуже вже до вподоби назви комуністичної доби. Просто історію міста тісно пов'язують з будівництвом земляної фортеці, яка в середині XVIII ст. служила для царської Росії форпостом її аґресивної політики. Тож чимало так званих історичних назв носять здебільшого імперський характер і абсолютно неприйнятні для нової доби.

І коли щодо назви міста згоди покищо дійти важко, то щодо назв вулиць дійти згоди цілком можливо. Нинішня міська влада (а більшість у раді має Партія Реґіонів) вирішила усе ж розпочати процес перейменування вулиць міста. Центральна вулиця Карла Маркса має стати Великою Перспективною, вулиця Володарського – Арсена Тарковського (нині на цій вулиці є музей поета).

Вулицю Леніна хочуть зробити Дворцовою. Це – царська назва вулиці, яку неможливо адекватно перекласти українською мовою. Палацова? Але про які палаци йдеться? Приміщення, які колись дали назву вулиці і де зупинялись члени царської родини, перебуваючи у місті, давно перетворені на військові казарми. Двірцева? Але двірець – це вокзал. Залізничного двірця на вулиці теж немає. Натомість на цій вулиці є історичне приміщення театру (воно зараз ремонтується), де свого часу Марко Кропивницький та Михайло Старицький фактично заснували український професійний реалістичний театр. Наступного року відзначатиметься 130-річчя цієї події. У Кіровограді немає жодного топоніма, який би нагадував гостям та мешканцям міста про це. Чому б не назвати вулицю Театральною?

Це намагалися довести міській владі представники громадських організацій, але їх не почули.

Світлана Орел,
Кіровоград

Знайдено світлину повстанця

Фотографія Костя Пестушка з світлини випускників училища.

Під час відвідування з навчальною метою обласного краєзнавчого музею мені вдалося знайти світлину леґендарного отамана Степової дивізії Костя Пестушка, який в 1920 році підняв 20-тисячне антибільшовицьке повстання у Кривому Розі.

Кость Степовий-Блакитний (Костянтин Пестушко) народився 10 лютого 1898 року в заможній селянській родині села Ганнівки на Катеринославщині (зараз – Петрівського району Кіровоградської области). Загинув в бою 9 травня 1921 року

На фотографії, датованій 1916 роком, зображені випускники Олександрівського механіко-технічного училища, серед яких і К. Пестушко.

Сприяли у цьому дослідженні журналіст Юрій Гудименко та адміністратор музею Галина Позднюк.

Рінат Ковбасюк,
студент історичного факультету
Національного університету,
Запоріжжя

Загадка Юлії Тимошенко

„Леді Ю", „БЮТі", „Принцеса Майдану", „Жанна д'Арк" – не було політика, якому журналісти давали б стільки прізвиськ і про якого вигадували б стільки леґенд. Міт Юлії Тимошенко втілює правду і неправду, плітки недругів, захоплення друзів, еротичне схвилювання публіки і запах грошей.

Хто ж вона насправді? Росла в радянській „хрущівці" Дніпропетровська. Ляльками не бавилась, подружок не мала. Любила музику – клясичну і сучасну. Любила спорт і стала кандидатом у майстри спорту. Закінчила Дніпропетровський університет з „червоним дипломом" економіста, тобто з відзнакою.

27 серпня Ю. Тимошенко сповнилось 50 років. У неї тихий голос, сяючі очі і знаменита коса. Жодних прикрас, лише на лацкані чорного піджака – орден св. Великомучениці Варвари. Контролювала чверть економіки України. Залізний характер. Поставила на коліна „хресних батьків" (...).

Коли у 2005 році Ю. Тимошенко стала прем'єр-міністром, хотіла зустрітися з Президентом Леонідом Кучмою. Однак, він відмовлявся її прийняти. Передавали, що він сказав: „Її треба звільнити з прем'єра. Просто не гоже, аби в оточенні Президента була людина „твердої волі".

Коли ж Л. Кучма, нарешті, прийняв Ю. Тимошенко, то відразу заявив: „Кидай політику, а то посаджу!". Ю. Тимошенко відповіла своїм звичайним тихим голосом: „Нехай в'язниця. Така вже моя доля".

13 лютого 2001 року Ю. Тимошенко арештували. Лук'янівська в'язниця, слідчий ізолятор, волога, брудна камера. У першу зустріч з адвокатом попросила принести ганчірку і ґумові рукавички. Вимила в камері стіни, підлогу. Водили на допит і назад в камеру конвоїри – два спереду, два ззаду, ніби небезпечного злочинця.

Після 42 днів в'язниці опинилася у лікарні – запалення легень. 2 травня знову була за ґратами. Журналісти відразу заявили: „У Лук'янівці поневіряється майбутній Президент України!".

...Тепер Ю. Тимошенко знову за ґратами тієї камери, де поневірялася 2001 року. В справі Ю. Тимошенко накопичено стільки статтей кримінального кодексу, що вже ніхто не розуміє, за що її судять. Вирок був готовий в Адміністрації Президента: „Сім років позбавлення волі".

Засоби масової інформації припускають, що Ю. Тимошенко може вийти на волю раніше семи років.

Колинебудь Ю. Тимошенко на телебаченні, уже в кабінеті Президента, буде споглядати, як судитимуть Віктора Януковича за газові контракти, від яких нестиме корупцією.

Валерій Остапенко,
Вашінґтон

Лист друкується з скороченнями, що стосуються подій 2001-2005 років в Україні.

Група „Фемен" осоромила Україну

Українки в Італії обурені виступами групи „Фемен". 5-6 листопада цей жіночий рух, за програмою своєї евротури, провів дві акції протесту – в Римі та Ватикані. Перша з них була присвячена політиці прем'єр-міністра Італії Сільвіо Берлюсконі (вже колишнього). Оголені вище паса дівчата, пофарбовані у кольори італійського прапора, виступали за його відставку. Ефект підсилювали плякати з шокуючими непристойними написами.

Наступного дня „Фемен" провів акцію „Молот відьом" на площі св. Петра у Ватикані.

Дії „Фемен" не мали жодного політичного відголосу. Поведінка дівчат образила християнські почуття католиків світу. У повідомленнях деяких засобів масової інформації згадувалася, що українські дівчата приїхали в Італію на запрошення політичної діячки Ілони Сталер, більш відомої під псевдом „Чічоліна", але екс-порнозірка заперечила свою причетність до акцій.

За даними організації „Карітас Міґрантес" цього року в Італії офіційно проживають 200,730 українців, серед ких 79.8 відс. становлять жінки, здебільшого зайняті у сфері домашнього господарства. Вони побоюються, що тепер стануть об'єктом принизливих жартів та недвозначних натяків працедавців.

Маріанна Сороневич,
Рим

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

37-ий з’їзд-конференція сеньйорів УНСоюзу відбувся на Союзівці

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – У гарний день приїхали сеньйори Українського Народного Союзу на 37-ий з’їзд-конференцію на Союзівці, який тривав 12-17 червня. Біля реєстраційного стола в Головному будинку було гамірно – зустрічалися старі знайомі, ветерани багатьох з’їздів, були й нові гості, які з цікавістю приглядалися до оточення. Учасники з’їзду прибули з різних штатів США і з Канади.

Одержавши програми, після вечері усі зійшлися у Головному будинку, де їх привітала голова Клюбу сеньйорів Оксана Тритяк і попросила усіх взаємно представитися, познайомитися.

Опісля за традицією усі гуртом співали пісні і при вині та сирі згадували літа молодії, як то колись бувало.

Наступного ранку у залі „Веселки“ Тамара Гурин провела щоденну легку гімнастику, на яку радо поспішали усі сеньйори. У залі була виставка церков у США і Канаді на світлинах, яку виготовив Богдан Полянський.

Опісля відбулося відкриття з’їзду. Учасників привітала голови Оксана Тритяк, вони заспівали гимни США, Канади і України, пом’янули сеньйорів, яких вже не стало, а також тих, які загинули у Чорнобилі у 1986 році під час атомної трагедії.

До президії з’їзду обрали Оксану Тритяк, Ігоря Гайду, Ольгу Тритяк, Марійку Томоруґ і Діонізію Брочинську.

Головний управитель Союзівки Нестор Паславський розповів про поліпшення приміщень на оселі, а також про програми, які тут відбуваються. І. Гайда доповів про харчування сеньйорів, скарбник УНСоюзу Рома Лісович розповіла про історію Союзівки, з показом на прозірках історичних фотографій про те, як виглядала Союзівка колись і як багато славних людей у ній побували.

Наступного дня Наталка Соневицька демонструвала, як і з яких квітів для різних нагод можна плести вінки. Валерій Камінський, гість з України, показав як плетуть вінки з листя дівчата в Україні.

Після обіду у „Веселці“ сеньйори грали у бінґо (провадив Олег Лопатинський), яке додало до каси сеньйорів гарну суму.

Опісля проф. Олександер Мотиль розповів про свій останній твір „The Jew Who Was Ukrainian”.

15 червня звітували голова Оксана Тритяк і скарбник М. Томоруґ. Опісля д-р Зіна Гайдучок розповіла про працю серця у людському організмі. Після обіду Северин Палидович (Ерко) розповів про пісні і музику, які він любить.

Після вечері відбулася ліцитація різних речей, які привезли сеньйори. Вже третій раз д-р Іван Скрипух, з Канади привіз в пам’ять своєї покійної дружини трипільські вази на виграш, який збагатив касу сеньйорів. Провадили ліцитацію Б. Полянський і Ґльорія Горбата.

16 червня д-р Альфонсо Коралес розповів про недуги старших віком людей і про те, як можна оберігати себе відповідним життям. Софійка Зєлик розповіла з показом прозірок про українську писанку, її походження, і про славу, яку задля майстерности і краси вона нам принесла.

Після фотографування сеньйорів відбувся бенкет, під час якого президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай привітав сеньйорів.

На бенкеті виступили Заслужена артистка України Людмила Фесенко (сопрано) і співак-ґітарист Сергій Подебінський, квартет сеньйорів у складі Романа Трохимчука, Соні і Петра Крулів та Євгена Кулика при супроводі на піяно Христини Карпевич.

Під гру оркестри Влодка Сизоненка сеньйори парадували у вишиванках, а опісля забавлялися і танцювали.

17 червня сеньйори взяли участь у Службі Божій, яку відправив в церкві св. Трійці о. Володимир Пісьо. Опісля усі зійшлися у залі „Веселки“ на останнє засідання Клюбу сеньйорів. На з’їзді побували 87 учасників.

Наступний з’їзді сеньйорів відбудеться 10-15 червня 2012 року.

Ольга Тритяк

Зліва: Стефан Качарай, Олег Лопатинський, Любомир Зєлик.

Учасники зустрічі (зліва): Олександер Серафин, Зеня Серафин, Зоя Турчин, Слава Рубель, Микола Михальчак, Лідія Козак, Олександра Стасюк, Володимира Біланюк, Євген Кулик, Марійка Михальчак, Марія Підлуська, Ліда Закревська.

Виступає квартет сеньйорів при акомпаніяменті Христі Карпевич (зліва): Петро Круль, Євген Кулик, Соня Круль, Роман Трохимчук.

Зліва: Ігор Кравців, Уляна Кебало-Ґеорґе, Михайло Ґеорґе, Христя Карпевич, Алла Томчук, Галя Одуляк, Володимира Біланюк, Орест Ґлут, Оксана Коралес, Віктор Шевченко, Лідія Ґлут.

З трипільскою вазою (зліва): Ґльорія Горбата, Іван Скрипух, Ірена Мандич, Олександра Стасюк. *Фото: Оксана Тритяк*

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Парафіяни вшанували пам'ять жертв Голодомору

КЛІФТОН, Ню-Джерзі. – Парафіяни Українського православного собору св. Вознесіння 6 листопада тепло привітали Патріярха Київського і всієї Руси-Укарїни Філярета, який прибув у супроводі чисельних священників. Парох о. Олег Жовнірович, попросив присутніх до освячення дзвону стародавньої церкви з 1924 року, якого зберігали вірні. Після короткої відправи Патріярх Філарет освятив дзвін.

Два роки тому навпроти дзвону парафіяни збудували пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років в Україні, біля якого тепер стояла сумівська молодь з прапорами та парафіяни.

Патріярх Панахидою розпочав жалібні вшанування пам'яті жертв Голодомору.

Після відправи конґресмен Бил Паскрел привітав Патріярха і висловив співчуття українському народові з приводу Голодомору, наголошуючи, що такий злочин більше не повториться.

Друга частина відзначень відбулася за спільним обідом у церковній залі. Церковний хор під керівництвом Али Куцевич виконав опрацьований Олею Дроздяк і парохом реквієм. Молодь і старші виступали на тлі екрану, на якому висвітлювались прозірки правдивих картин з трагічних днів Голодомору, зокрема контраст того трагічного часу, коли були показані широкі лани пшениці, а слідом за ними опухлі жертви голоду.

А. Куцевич виконала три пісні, а за арію „Аве Марія" присутні щедро винагородили її оплесками. Не менше схвалення мав оперний співак Микола Лудчак за пісню „Молитва за Україну".

У своєму слові Патріярх Філарет наголосив на вагомості відзначування річниць Голодомору-геноциду, факт якого сучасна влада публічно заперечує. Проте чим більше московська церква намагається поширити свої впливи в Україні, тим більше їх втрачає, бо вірні переходять з московських церков до церков Київського патріяхату.

Голова Ради оборони і допомоги Україні Українського Конґресового Комітету Америки Іван Буртик привітав Патріярха Філарета і попросив, щоб православні владики відвідали православних мирян у Казахстані, які, не маючи власних церков, ходять до московських, де їх неприховано русифікують.

Також він просив допомогти збудувати церкву в селі Гурби на Волині, де у квітні 1944 року відбувся дводенний кривавий бій Української Повстанської Армії з військом НКВД, після якого все село було спалене, включно з церквою. Настоятель Воскресенського чоловічого монастиря Нефонт просить допомогти збудувати церковцю, бо щоденно сотні паломників не мають де помолитись.

Марія Величко та Віктор Мельничук одержали з рук Патріярха Філарета грамоту за довголітню працю для церкви і парафії.

Подію закінчено Національним гимном України.

Іван Буртик

Трагедії Чорнобиля і Фукушіми застерігають людство

Дагмара Турчин

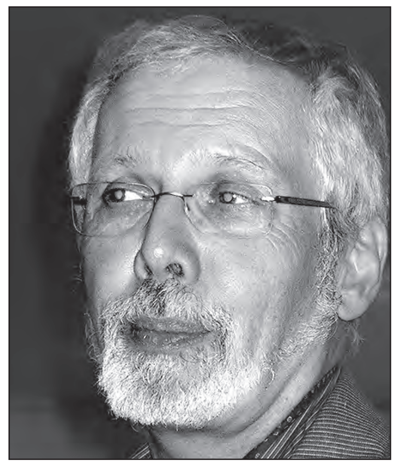
ТОРОНТО. – 13 жовтня цього року у Ґалерії Канадсько-Української Мистецької Фундації відбулася 10-та доповідь у пам'ять д-ра Володимира Мацькова (1923-2001), видатного хеміка-дослідника, винахідника нових технологій у ділянці металюрґії, колишнього голови Наукового Товариства ім.Шевченка Канади.

З доповіддю про наслідки катастроф на атомних реакторах в Чорнобилі та Фукушімі виступив проф. Марко Горбач, якого представив його колега-фізик з Університету Йорк проф. Юрій Даревич.

М. Горбач народився та навчався в Німеччині (його батько, мовознавець Олекса Горбач, був професором університету ім. Ґете у Франкфурті і Українського Вільного Університету в Мюнхені). В ранніх 1980-их роках М. Горбач приїхав до Університету Йорк в Торонто, де отримав післядокторську стипендію, а згодом став професором фізики цього ж університету, де працює і сьогодні.

Проф. М. Горбач є фахівцем з атомної фізики, автором понад 100 статтей та підручника з квантової механіки. Він був членом Комісії Світового Конґресу Вільних Українців у справі Чорнобиля. У травні цього року проф. М. Горбач виступив з доповіддю на конференції „Чорнобиль-25", організований д-ром Любою Комар у шпиталі для хворих дітей в Торонто. Модифікований варіянт цієї доповіді українською мовою проф. М. Горбач і запропонував зацікавленій авдиторії.

(Закінчення на стор. 10)

Проф. Марко Горбач
Фото: Дарія Даревич

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

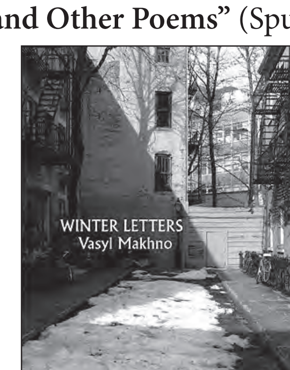
запрошує на презентацію

нової двомовної українсько-англійської збірки віршів

Василя Махна

в перекладі **Ореста Поповича**

„Winter Letters and Other Poems" (Spuyten Duyvil, 2011)

Ведучий Олександр Мотиль

Той, хто любить вільний джаз, - любитиме ці вірші. Приховані почуття вибухають на поверхні свідомости. Той, хто вірить в силу мови та образности, що спочатку приголомшує, а відтак полонить, а не лише пояснює реальність, - також любитиме ці вірші. Дар Махна – це його точні ритмічні фігури, які живляться його пам'яттю та творчою уявою. Усе зайве – залишено, і тільки концентрація в єдину інтенсивність, яка проходить крізь читача як звук саксофона, чи сніговію, що поночі наздоганяє когось в зимових садах ню-йоркських вулиць. При цьому ця збірка урбаністичних візіонерських віршів представляє собою надзвичайне партнерство. Добрий перекладач також мусить мати свій власний стиль – в додатку до залюблення в ориґінальні тексти. Орест Попович має саме таку сміливість і таке серце. А в результаті два голоси – одна звукова доріжка. Такого роду чиста, чутлива, тонко синхронізована співпраця цілковита рідкість. Немає сумніву, що «Зимові листи» належать до моїх найвищих рекомендацій цього року». Дзвіня Орловська, лавреат "Pushcart Prize"

В суботу 10 грудня 2011 р. о 5-ій год. по пол.

в будинку НТШ

63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями), New York, NY 10003.

Відбувся XXVI Крайовий з'їзд Спілки Української Молоді Америки

МІНЕАПОЛІС, Мінесота. – 15-16 жовтня Український центр приймав XXVI Крайовий з'їзд Спілки Української Молоді Америки (СУМА). Ця подія зібрала 70 делеґатів з 19 осередків Америки, які серед інших історичних річниць відзначили 65-ту річницю відновлення СУМ в діяспорі.

Офіційна частина складалася з відкриття та вшанування героїв. Звертаючись до з'їзду, голова СУМА Андрій Бігун закликав сумівців брати приклад з тих героїв, які присвятили своє життя служінню своєму народові. Делеґати вшанували хвилиною мовчання 52-гу річницю віроломного вбивства провідника Організації Українських Націоналістів Степана Бандери та 10-ту річницю від героїчної смерти сумівця Івана Скали, який загинув під час ліквідації пожежі внаслідок терористичного акту 11 вересня 2001 року в Ню-Йорку.

Звіти членів Крайової управи, котрі висвітлювали досягнення та виклики протягом трирічної каденції, відкрили дискусію, яка продовжилась у комісіях. Різні питання, які стосуються потреб організації, змін до правильника, а також бюджету, виховної діяльности, членства, комунікації, нових викликів та можливостей знайшли своє відображення у постановах з'їзду.

Зокрема пропонувалось заснувати спеціялізовані літні табори української мови; провести кампанію з заохочення молоді до членства, особливо серед новоприбулих з України; відновити та зміцнити контакти з вибулими членами, котрі переїхали на навчання в інші місцевості; налагодити кращу комунікацію всередині організації; створити Фінансову раду з дорадчими функціями у питаннях прийняття бюджетів, проведення благодійних акцій і подібних питань; підвищити суму членських датків до 30 дол. річно; удосконалити структуру організації.

На бенкеті ведучі Марійка Краснянська та Іванка Баранівська представили гостей та делеґатів за головним столом: настоятеля Української католицької церкви св. Константина о. Михайла Стельмаха, настоятеля Української православної церкви св. Михайла та св. Георгія о. Євгена Кумку, А. Бігуна, головного промовця – голову Виховної ради СУМА Марію Поліщук, співголову Організаційного комітету з'їзду та голову Осередку ім. Івана Мазепи у Мінеаполісі Богдана Кушварського та його дружину Лорну, голову президії з'їзду Богдана Гаргая та співголову організаційного комітету з'їзду М. Краснянську.

У доповіді М. Поліщук підкреслила важливість провідницьких позицій, які посідають сумівці в українських громадах діяспори та внесок, які роблять сумівці у розвиток українського життя в діяспорі.

З мистецькою програмою виступили сумівці з Осередку ім. І. Мазепи. Під керівництвом Володимира Ілемського суменята виконали гимн „Вгору прапори" та пісню „Ми маленькі суменята". Діти також прочитали вірш „Привіт" Світлани Уніат, а потім ансамбль народного танцю „Черемош" під керівництвом Кена Матлашевського та Талії Кушнір виконав ґрандіозний „Гопак".

16 жовтня після Служби Божої в церкві св. Констянтина делеґати продовжили дискусії, а потім урочисто віддали шану тим, хто присвятив праці в СУМ від 25 до 35 років життя.

Зокрема була удостоєна особливої подяки віддана праця Ґені Кузьмович-Благої, яка працювала в Крайовій управі 36 років. Голова Осередку в Філядельфії Юрій Микитин отримав від Крайової управи Почесний прапор як подяку за визначні досягнення протягом останніх трьох років.

З'їзд переобрав А. Бігуна з Осередку Ґошен, Ню Йорк, на голову СУМА, а також вибрав нових членів Крайової управи на каденцію 2011-2014 років. А. Бігун висловив надію, що таланти та організаційні здібності усіх сумівців допоможуть виконати програмові завдання, закладені у резолюціях, а також з честю подолати ті виклики, які постають перед організацією.

Голова Спілки Української Молоді Америки Андрій Бігун.

Марійка Краснянська,
Віктор Курилик

Учасники XXVI Крайового з'їзду Спілки Української Молоді Америки.

Трагедії ...

(Закінчення зі стор. 9)

Як відомо, аварія на Чорнобильській атомній електростанції (ЧАЕС) в Україні в квітні 1986 року вважається найбільшою катастрофою такого типу. Недавно до неї долучилася аварія, що сталася в Японії на електростанції „Фукушіма Даїчі" внаслідок потужного землетрусу та цунамі в березні цього року.

Як можна порівнювати ці дві катастрофи, які подібності та відмінності обох випадків? Які згубні наслідки це має для населення та навколишнього середовища? Які, в світлі всіх цих подій, перспективи розвитку атомної енергії в майбутньому і чи є реальні альтернативи нуклеарній енерґетиці? Всі ці та багато інших питань порушив у своїй доповіді проф. М. Горбач.

На перший погляд, між аваріями в Чорнобилі і Фукушімі є мало спільного. На ЧАЕС використовувалися реактори радянського зразка, недосконалі та небезпечні у самій конструкції.

На атомній електростанції „Фукушіма" застосовувалися реактори паруючої води типу BWR. Причини вибуху четвертого реактора на ЧАЕС були пов'язані з помилками обслуги.

Причиною аварії на Фукушімі Даїчі стало стихійне лихо – потужний землетрус та цунамі висотою до 5.7 метра.

Відмінні і дві країни, де сталися катастрофи: Україна – в межах тодішнього СРСР, де панували непоінформованість, замовчування проблем, неточність, розхлябаність у виконанні завдань, зловживання державними фондами; і Японія – високорозвинена країна з дисциплінованим народом, який звик поборювати стихійні лиха.

Однак, зазначив проф. М. Горбач, незважаючи на такі очевидні відмінності, в обох випадках можна знайти і чимало спільного. У випадку Чорнобиля – найвищі конструктори знали про недосконалість конструкції, проте не вважали потрібним повідомити про це персонал, що безпосередньо працював на АЕС.

Як висновок, проф. М. Горбач висловив своє тверде переконання, що хоча реальної альтернативи ядерній енерґетиці наразі не існує, людство не може і не має права дозволити собі на ще один Чорнобиль чи „Фукушіму Даїчі".

Доповідь проф. М. Горбача викликала багато запитань, особливо з перспектив майбутнього розвитку енерґетики.

Після „Фукушіми Даїчі" зростає спротив проти ядерної енерґетики і в Японії. Однак, в Україні, що найбільше постраждала від Чорнобильської катастрофи, продовжують будувати реактори російського виробництва, і далі наголошуючи на „дешевості" атомної енергії.

Храмове свято відбулося у Пармі

ПАРМА, Огайо. – Храмове свято в парафії Покрови Пресвятої Богородиці Української Католицької Церкви відбулося 23 жовтня з участю Владики Пармської Єпархії Івана Бури. З ним співслужили парох о. Михайло Дроздовський, і о. Василь Петрів, який раніше очолював парафію.

Чудовий спів парафіяльного хору під орудою Олі Чепак звеличив і підніс духовну благодать храмового свята, яке цього року був особливим. Адже парафія готується до урочистого відкриття новозбудованого храму, що стане вінцем кількалітньої наполегливої праці будівничих і усіх парафіян.

У проповіді Владика І. Бура пов’язав вшанування Пресвятої Богородиці з історією українського народу, вірою і Церквою, відтак здійснив обряд освячення золотистого хреста для новозбудованого храму.

Святкову програму підготував дитячий хор парафії, який об’єднує майже 100 хлопців і дівчаток. Співали і деклямували вірші вихованці педагога і організатора О. Чепак.

На завершення о. М. Дроздовський подякував за спільну радість храмового свята і запевнив, що новозбудований храм, який незабаром гостинно відчинить двері, гордо нестиме знамено Христової Віри українців за океаном.

Василь Романчук

Під час Літургії в храмі Покрови Пресвятої Богородиці.

Освячення хреста для новозбудованого храму.

На сцені – дитячий парафіяльний хор. *Фото: Василь Романчук*

Дві поетки, дві долі, одна Україна

ТОРОНТО. – 30 вересня в ґалерії Канадсько-Української Мистецької Фундації розпочало новий осінній сезон літературно-мистецьке об’єднання „Слово" , що діє при Науковому Товаристві ім. Шевченка. Літературний вечір було присвячено творчості Марти Тарнавської та Ліни Костенко.

У першій частині вечора професор Максим Тарнавський, що є сином М. Тарнавської, розповів про життя та творчу діяльність своєї матері як поета, які він охарактеризував одним влучним визначенням – надмірність. Справді, надмірність географічних обширів визначає життєві мандрівки поетеси.

Народившись в 1930 році у Львові, вона разом з родиною раз у раз міняла місця проживання – Устріки Долішні, Солець над Вислою, Люблин, Зборів, далі воєнні шляхи через Лемківський край Словаччини до австрійського Зальцбурґу, а по війні – за океан, до Америки. Надмірність виявляється і в її освіті – вчилася у багатьох польських, українських, австрійських, американських школах, врешті, вищу освіту з бібліотекарства здобула в США.

Про її талант та творчу енергію свідчить чималий доробок: книги поезій та прози, численні бібліографічні праці, методичний посібник для бібліотек, а також надзвичайно важлива анотована бібліографія англомовної літературної україніки.

Та попри це все, М. Тарнавська є в першу чергу талановитим поетом. Про це красномовно засвідчили її поетичні твори, які прочитала присутня на вечорі авторка. Творчість М. Тарнавської здобула високу оцінку читачів та критики в багатьох країнах світу, її поезії перекладено іншими мовами.

В Україні про неї з найвищою пошаною писали такі авторитети, як Валерій Шевчук і Григорій Костюк. Зокрема останній відгукнувся про М.Тарнавську словами: „Вона – поет філософської думки й одночасно терпкої іронії, вона – поет трагічних ситуацій і одночасно глибоколіричних поруxів жіночого серця... Марта Тарнавська любить і розуміє світ людини і по-своєму, по новому відкриває нам його...".

Друга частина вечора була присвячена творчості Ліни Костенко, поета того самого покоління, а проте цілком іншої долі. Про життя та творчість Л.Костенко розповіла присутнім Оксана Тацяк.

Ліна Костенко народилася 1930 року на Київщині, виростала та вчилася в Києві. Здобула вищу освіту в Київському педагогічному інституті, а далі – у Московському літературному інституті. На переломі 1950– 1960-их років з’явилися її перші поетичні збірки „Проміння землі", „Вітрила", „Мандрівки серця". Четверта збірка „Зоряний інтеґрал", що мала вийти 1963 року, була заборонена владою.

Активний учасник руху шістдесятників, Л. Костенко відмовилася від самоцензури і не пішла на компроміс з владою. Через те з другої половини 1960-их аж до кінця 1970-их була змушена писати до шухляди. Лише в 1977 році з’явилася її наступна збірка поезій „Над берегами вічної ріки", а далі – нові і нові твори. Чи не найвище її досягнення – історичний роман у віршах „Маруся Чурай", в 1987 році він був удостоєний Шевченківської премії.

Група презентантів творчости Ліни Костенко. Зліва: Оксана Тацяк, Ірина Микитюк, Ірина Перегінець, Олена Грабовецька, Василь Ахтемійчук.
Фото: Дарія Даревич

Саме з уривком з „Марусі Чурай" ознайомила слухачів Олена Грабовецька. Зі зразками типової для Л. Костенко громадянської лірики („Доля", „Ода життю"), виступила Ірина Перегінець. Василь Ахтемійчук прочитав два фраґменти з недавно опублікованого першого прозового твору Л. Костенко – роману (чи, точніше, щоденника-хроніки) „Записки українського самашедшого", про який в Україні не вщухають запеклі дебати. Нарешті, Ірина Микитюк розчулила ліричною поезією про кохання.

Прикрасили презентацію і цікаві авдіо- та відеоматеріяли, зокрема деклямація відомого артиста Богдана Ступки.

По закінченні вечора мимоволі спадало на думку порівняння двох надзвичайно талановитих поетів – М. Тарнавської та Л. Костенко. Л. Костенко, що виросла в Україні на шевченківському ґрунті, продовжила таку ще живу українську традицію поета-пророка, поета – голосу і сумління нації. М. Тарнавська, що за велінням долі зформувалася як особистість в західньому світі, сприймає свою місію як поета інакше – схопити, зрозуміти, осмислити та озвучити таємниці буття.

Такі різні, обидві особистості подібні в одному – силі таланту, силі поетичного слова, мовленого однією – українською- мовою.

Даґмара Турчин

ДАРУНКИ ПІД ЯЛИНКУ З УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

- мистецькі книжки
- прекрасно ілюстровані казочки з України
- каталоги
- різьба
- святочні картки
- прикраси на ялинку
- дереворити
- офорти

Чудові каталоги виставок – це надзвичайні подарунки!

Світи Святослава Гординського
Запрошення на весілля: українські весільні текстилі та традиції
Україна-Швеція: на перехресті історії (XVII – XVIII століття)

Можна замовляти через інтернет:
www.ukrainianmuseum.org/shop

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

Години музею:
від середи до неділі
11:30 ранку–5:00 год. по пол.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР

в Українському Музеї

Базар зорганізовано добровольцями УМ

10–11 грудня 2011 р.
11:00 – 5:00 год.

Надзвичайна нагода закупити:

- різдвяні картки
- унікалні прикраси на ялинку
- книжки
- вишивки
- кераміку, різьблені вироби
- мистецькі твори
- домашнє печиво

… і багато більше!

Український Музей
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

Години музею:
від середи до неділі
11:30 рано–5:00 год. по пол.

Нова виставка

БОРИС КОСАРЕВ
Харківський Модернізм
1915-1931

4 грудня 2011 р.
до
2 травня 2012 р.

Організатори виставки
Український Музей (Нью-Йорк),
Харківський художний музей (Україна)
та Галерея "Родовід" (Україна)

ПРОГРАМА 4 ГРУДНЯ

2:00 год. по пол. – Доповідь
"Українська фотографія. У минулому і сьогодні"
Д-р Тетяна Павлова
Харківська державна академія дизайну і мистецтв
Вступ – 15 дол.; пенсіонери – 10 дол.; студенти – 5 дол.

3:30 год. по пол. – Екскурсія виставки
Проф. Мирослава Мудрак (куратор виставки)
Університет штату Огайо

The Ukrainian Museum
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

Museum hours:
Wednesday – Sunday
11:30 a.m.–5:00 p.m.

Заняття у грудні 2011 р. в Українському Музеї

УКРАЇНСЬКІ РІЗДВЯНІ ТРАДИЦІЇ
субота, 10 грудня, 10:00 ранку – 1:00 по пол.
Заняття для дорослих і молоді від 16 років. Учасники ознайомляться з українськими різдвяними традиціями та практично навчаться пекти калачі і книші. На курс можуть зголошуватися дорослі та студенти від 16 років. Плата за навчання: дорослі – 25 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 15 дол.; члени Музею дістають знижку 15%.
Просимо зголоситися заздалегідь.

ПРИКРАСИ НА ЯЛИНКУ
субота, 17 грудня, 11:00 ранку – 1:00 по пол. *або* 2:00 – 4:00 по пол.
неділя, 18 грудня, 2:00 – 4:00 по пол.
Діти і дорослі матимуть нагоду навчитися робити традиційні прикраси на ялинку з намистин, оріхів, кольорових стрічок і паперу. На курс можуть зголошуватися дорослі та діти. Приємне заняття для цілої родини! Плата за навчання: дорослі – 15 дол.; студенти віком від 12 років і пенсіонери – 12 дол.; діти від 7 до 12 років – 5 дол.; члени Музею дістають знижку 15%. *Просимо зголоситися заздалегідь.*

РІЗДВЯНА ПРОГРАМА ДЛЯ РОДИН
неділя, 18 грудня, 11:30 – 1:30 по пол.
Огляньте вертеп (український Різдвяний ляльковий театр) який експонується в Музеї, і створіть власні Різдвяні фігури.
Плата: 5 дол. з особи; 3 дол. для членів Музею

NYSCA
The Ukrainian Museum's traditional arts and education programs are funded in part by the New York State Council on the Arts, a state agency.
NYCulture
The Ukrainian Museum's programs are supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.

Український Музей
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org • www.ukrainianmuseum.org

Години музею:
від середи до неділі
11:30 рано–5:00 год. по пол.

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
"English through the Arts" - Центр Діяльности

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036
Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.

Товариство Українських Інженерів Америки
Українське Лікарське Товариство Північної Америки
Український Інститут Америки

щиро запрошують Вас
на традиційне святкування різдвяної

ЯЛИНКИ

з перекускою, напитками, мистецькою програмою
- вокальний ансамбль „Ала Куцевич Тріо"-

в суботу, 10 грудня 2011 р.

(двері відкриті від 7:00 веч., програма починається о год. 7:30 веч.)

в Українському Інституті Америки,
2 East 79th Street, New York, NY.

Вступ: $40, студенти і емерити $30.

Просимо виписувати чеки на „Ukrainian Engineers Society of America".

За інформаціями просимо звертатися на:
www.uesa.org або (347) 856-9541

Зустрічі і лекції в Товаристві українців-католиків „Свята Софія“

Зустріч Патріярха Святослава з членами Товариства

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 12 листопада Патріярх Української Ґреко-Католицької Церкви Святослав (Шевчук) зустрівся з членами Товариства українців-католиків „Свята Софія“ в Елкинс-Парку, Пенсильванія.

Патріярх прибув у супроводі Митрополита-Архиєпископа Філядельфійського Стефана Сороки, Єпарха Стемфордського Павла Хомницького, канцлера Філядельфійської Архиєпархії Петра Васла; віце-канцлера Патріяршої Курії о. Володимира Мальчина і о. Павла Макара. Хлібом та сіллю Патріярха Святослава привітали Віра Німчук та Анастасія Блощинська.

Відтак голова Товариства академік Леонід Рудницький запросив гостей до спільної молитви у каплиці, представив Патріярхові Святославові членів Товариства і коротко розповів про історію Товариства „Свята Софія“, покликаного до життя у 1974 році Патріярхом Йосифом Сліпим, про головні завдання й місію Товариства на терені Америки.

Кульмінаційним моментом перебування Патріярха Святослава у Товаристві було освячення новоствореного Центру студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого, у якому, завдяки зусиллям д-ра Олександра Лужницького, зібрані унікальні документи, світлини, книги, епістолярії цього великого Ісповідника Віри.

У своєму слові до Управи Товариства Патріярх Святослав зокрема зазначив: „Сподіваюсь, що цей дослідний центр спадщини Йосифа Сліпого буде справді дослідним і цим причиниться до завершення беатифікаційного процесу блаженної пам'яті Патріярха Йосифа“. Владики склали свої підписи у книзі достойних відвідувачів Центру.

Відтак члени Товариства мали зустріч з Патріярхом та єрархами, у ході якої було обговорено подальший розвиток співпраці між Товариством та Патріяршою Курією в Києві.

Патріярх Святослав подякував присутнім за плідну та „приємну зустріч, за ділову розмову“ та висловив сподівання „на розвиток наших стосунків, щоб ми могли разом продовжувати справу Патріярха Йосифа“.

Зустріч завершено коротким прийняттям та співом „Многая Літа“ для Глави Церкви та її пастирів.

Патріярх Святослав посвячує Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого. *Фото: Євген Партика*

Історик Данило Яневський: „Не буде України без Бога“

На запрошення Осередку праці Наукового Товариства ім. Шевченка у Філядельфії та Товариства „Свята Софія“ 20 жовтня з лекцією „Логіка політичних процесів в Україні: національні еліти в X-XX ст.“ виступив відомий український історик та журналіст д-р Данило Яневський.

Доповідача та його дружину, Марту Коломиєць, привітав голова Осередку д-р Ярослав Заліпський, а Ігор Шуст коротко представив слухачам особу прелеґента.

Відтак д-р Д. Яневський розкрив головний зміст своєї доповіді: еліта в дискурсі української історії, зупинився на дефініції поняття „еліти“ – суспільного прошарку, без якого кожна спільнота приречена на загибель.

Д-р Данило Яневський (зліва) і академік Леонід Рудницький.

Доповідач умовно поділив еліти на три групи: формальна еліта, яка має вплив на життя суспільства і покликана підтримувати правопорядок (до її представників умовно зараховують Кирила Розумовського та Віктора Ющенка); неформальна еліта, яка має вплив на майбутні покоління (Тарас Шевченко, Іван Франко, Михайло Драгоманов); контр-еліта, яка поділяється на позитивну (Джордж Вашінґтон, Наполеон Бонапарт, В'ячеслав Чорновіл) та неґативну (Адольф Гітлер, Йосиф Сталін, Володимир Винниченко, Євген Петрушевич).

Географічне положення України зумовило особливості її історії, яка до XVIII ст. розвивалась лише на правому березі Дніпра – умовної межі тогочасної европейської цивілізації. Тому й військово-політична місія руських племен впродовж довгих століть існування була незмінною: оборона цієї межі від кочового степу, що коштувало руській землі втрати державности.

Саме перманентна війна зі степом здетермінувала стиль життя народу, витворила самобутні релігійні практики, заперечуючи при цьому плинний розвиток мирного життя, тому й не дивно, що головними архітектурними спорудами на Правобережжі були фортеці.

Ця затяжна війна пояснює також й брак існування торгівлі, міст, культури та освіти. Звідси – жалюгідний стан духовенства й Церкви в період до Берестейської Унії 1596 року (прикметно, що саме від цієї події починається розвій науки й духовности в народі, позаяк просвітницьку функцію на себе взяли монаші чини, серед них – домініканці, францисканці, єзуїти).

За період з XIV до XVIII ст. сталося тотальне винищення еліти. І лише держава Гетьмана Павла Скоропадського на короткий час відновила механізми творення національних еліт у містах через заснування університетів, бібліотек, формування наукової термінології української мови.

Перші десятиліття XX ст. теж не дали Україні справжньої еліти. В світлі сказаного, доповідач ствердив, що в сучасній Україні треба ухвалити надання українського громадянства усім вихідцям з України; забезпечити повернення українських еліт в країну; прийняти постанову про розпуск існуючих адміністративних інституцій та створення на їх місці цілковито нових органів управління.

Відповідаючи на численні запитання слухачів, доповідач зокрема підкреслив ролю провідників Церков Київської традиції, в тому числі – Кардинала Любомира Гузара та Патріярха Святослава Шевчука, у місії об'єднання усіх конфесій в одну помісну Церкву. Він також зазначив, що лише спільнота, яка побудована на Божих законах, має майбутнє, а тому майбутнє України залежить від кожного християнина.

Осінній цикл викладів

Цьогорічний осінній цикл викладів, організований Осередком Наукового Товариства ім. Шевченка у Філядельфії під головуванням д-ра Ярослава Заліпського та Товариством „Свята Софія“ на чолі з академіком Леонідом Рудницьким, був присвячений вибраним аспектам української тематики кінця XIX-початку XX ст..

13 жовтня відбувся виклад д-ра Альберта Кіпи на тему „Роля Ґете в житті і творчості Лесі Українки. Думки з нагоди 140-ліття з дня народження української поетеси“.

Як зазначив доповідач, Леся Українка належить до ґрона тих українських інтелектуалів, які, свідомі своєї ізоляції, часто відчували ностальгію за західньоевропейською культурою й висловлювали бажання адаптувати її або бути адаптованими нею. Серед слов'янських прихильників і критиків німецького письменства,

(Закінчення на стор. 17)

Учасники викладів з доповідачами академіком Леонідом Рудницьким і д-ром Альбертом Кіпою.

Відбулись крайові з'їзди ООЧСУ та ОЖ ОЧСУ

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – 22 і 23 жовтня в Українському Американському Культурному Центрі Ню-Джерзі відбулись XXIX з'їзд Головної управи Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) та XVI з'їзд Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України (ОЖ ОЧСУ). Участь у з'їздах взяли 70 делеґатів.

Відкриттям спільних з'їздів провадили голова Головної управи ООЧСУ Михайло Козюпа і голова Головної управи ОЖ ОЧСУ Христя Верещак. Після молитви запрошено до доповіді голову Організації Українських Націоналістів (бандерівців) Стефана Романова, який наголосив на важливості діяльности обох організацій в обороні України, висловив признання членству за працю, та закликав молодше членство посилити свою діяльність. Опісля обидві організації розпочали свої внутрішні ділові наради.

Головою з'їзду ООЧСУ був д-р Олесь Стрільчук, а головою з'їзду ОЖ ОЧСУ – д-р Лариса Кий. Під час нарад обидві організації заслухали звіти керівних органів, схвалили трирічну діяльність, ухвалили ряд резолюцій та постанов та визначили плян праці на наступних три роки.

По полудні відбувся спільний панель на тему „Роля Українських Державницьких Організацій в захисті України на тлі зовнішньої праці". Учасниками панелю були д-р Дарія Дика, д-р Володимир Зарицький і Ігор Длябога, а модератором – Богдан Гаргай.

Увечорі відбувся бенкет, який відкрив голова Конференції Українських Державницьких Організацій в США Богдан Гаргай і передав ведення програми вечора Марійці Крутяк та І. Длябозі. Молитву провів митрофорний протопресвітер о. Роман Мірчук, парох Української католицької церкви св. Івана Хрестителя.

Головну промову виголосив президент Світового Конґресу Українців Євген Чолій, який відзначив, що ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ були, є і надалі залишаються провідними суспільно-політичними організаціями на терені Америки, котрі завжди стоятимуть в обороні національних та людських прав в Україні. На бенкеті були присутні представники світових, крайових та місцевих організацій, зокрема радник Посольства України у США у Вашінґтоні Василь Зварич, який зачитав вітальне слово від Посла Олександра Моцика.

На з'їзд надійшло багато привітань від духовенства українських церков та ряду організацій та установ. Зачитано вітання від Проводу ОУН, Світової Конференції Українських Державницьких Організацій (СКУДО), Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) та Ліґи Українців в Канаді.

З усними вітаннями виступили перший заступник голови Крайової управи Спілки Української Молоді в Америці Юрій Микитин, член дирекції Фундації „Спадщина" Першого банку „Певність" у Чикаґо Христя Верещак, яка вручила чек на 2,000 дол., головна управителька Української Національної Кредитівки в Ню-Йорку Христя Балко, яка вручила пожертву в сумі 1,000 дол. та Михайло Шпигульський від „Самопомочі" Українсько-Американської Федеральної Спілки, яка з нагоди з'їздів пожертвувала 1,000 дол. на потреби організацій. Надійшов вітальний лист від Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню-Йорку з пожертвою в сумі 1,000 дол., від Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА в Йонкерсі (750 дол.) , та від Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" (Ню-Джерзі) в Кліфтоні (500 дол.).

У мистецькій програмі виступили молодіжний ансамбль „Коріння" та Заслужена артистка України Ліля Остапенко.

Під час бенкету за довголітню працю в керівних органах ООЧСУ відзначено Грамотою подяки провідного та відданого члена організації Івана Буртика. Бенкет закінчено співанням національного гимну України.

23 жовтня делеґати були на Службі Божій, яку відправив о. Р. Мірчук. Опісля продовжувалися наради, під час яких заслухано звіти комісій та прийнято ряд резолюцій та постанов.

Завершились з'їзди спільною сесією, на якій представлено нові керівні органи на 2011-2014 роки. Головну управу ООЧСУ очолив Степан Качурак, а головою Головної управи ОЖ ОЧСУ переобрано Х. Верещак. Новообрані голови виступили з словом подяки, обіцяючи надалі посилено працювати для здійснення принципів, на яких побудовані обидві організації.

До Головної управи також обрані Юрій Симчик, О. Стрільчук, Б. Гаргай, Адріян Длябога, Іван Яворський, Галя Турик, Зенко Галькович, І. Длябога, Никола Луцак, М. Козюпа, Ігор Оліяр, Мирон Колінський. До Контрольної комісії обрані Павло Бандрівський (голова), Ігор Мороз, Ігор Дячун, до Товариського суду д-р Андрій Шуль (голова), Ярослав Маґера, Аскольд Лозинський.

До Головної управи ОЖ ОЧСУ обрані Марійка Крутяк, Марійка Павлос, Оля Колодій, Марія Лібер, Христя Мороз, Наталка Качурак, д-р Дарія Дикий, д-р Л. Кий, Надія Гнатюк, Ірина Лібер, члени – Роня Лозинська, Мирослава Дякун, д-р Марта Бойко, до Контрольної комісії обрані Галя Турик (голова), Марія Лозинська, Марійка Дзвіник. Кураторія: Л. Кий, М. Лозинська, Люба Сілецька, О. Колодій, М. Павлос.

З'їзди закінчено співанням „Ще не вмерла Україна".

Головні управи ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ

Новообрані провідники організацій Степан Качурак та Христя Верещак.

На бенкеті співає Лілія Остапенко.

Учасники з'їздів Головної управи Організації Оборони Чотирьох Свобід України та Об'єднання жінок Оборони Чотирьох Свобід України.

Відсвяткували 75-ліття школи при парафії Непорочного Зачаття

ГЕМТРЕМК, Мишиґен. – Українська католицька школа при парафії Непорочного Зачаття – одна з перших і найбільших шкіл серед української діяспори в США. Заснована у 1936 році, школа пройшла великий і тернистий шлях. За 75 років свого існування школа зробила неоціненний внесок у розвиток духовности молодого покоління, підготувала тисячі молодих людей до вступу у вищі навчальні заклади.

23 жовтня урочисте святкування розпочалося з Літургії в Українській католицькій церкві Непорочного Зачаття. Літургію очолив Апостольський Екзарх для українських католиків у Великобританії Гліб Лончина. З ним співслужили ченці-василіяни о. Даниїл Чайковський – ігумен та парох церкви Непорочного Зачаття, о. Пилип Сандрик – протоігумен Американської провінції отців-василіян, о. Абель Шосцка – протоігумен Угорської провінції. Співала Заслужена українська капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка під керівництвом Богдана Герявенка.

У другій половині дня святкування продовжувалось в Українському культурному центрі, де відбувся благодійний шкільний бенкет. Свято розпочалось „Танцем з рушниками“, який виконали учні школи. Під кінець їхнього танцю на сцені з’явились представники старших кляс, які низьким, доземним поклоном та традиційними хлібом й сіллю привітали випускника школи Владику Г. Лончину й усіх гостей.

Владика Гліб Лончина.

Свято розпочалось „Танцем з рушниками“.

Святкову програму продовжили учні, які розповіли про історію школи, подякували її засновникам, усій український громаді за багатолітню допомогу, підтримку й відданість. У виконанні хору учнів прозвучало декілька пісень на релігійну, дитячу й патріотичні теми. Свій спів діти завершили піснею „Козацькому роду нема переводу!“, а учні третьої кляси, у яскравих українських строях, з калиновими віночками, китицями волошок і маків, виконали музичну композицію „Одна калина – одна родина“, що зробило свято теплим і надзвичайно зворушливим.

Слова вдячности до „освітньої колиски“ українських еміґрантів штату пролунали з вуст сенатора Дебі Стабенов, конґресмена Сандера Левіна, сенатора штату Стівена Беди.

У своїй промові Владика Г. Лончина наголосив: „Українська католицька школа є важливою ланкою в стратегії розвитку церкви. За 75 років вона стала інтеґральною частиною парафії, вижила серед важких обставин, громадських і соціяльних труднощів“.

о. Даниїл-Лавро Чайковський

Учні третьої кляси виконали музичну композицію під назвою „Одна калина – одна родина“.

Нова пожертва від Р. Василишина

ЕДМОНТОН, Альберта. – Канадський інститут українських студій (КІУС) при Альбертському університеті отримав щедрий дар від Романа Василишина з Філядельфії (США) на суму 125 тис. дол.

Ці гроші підуть на проєкт, спрямований на відродження стародавньої козацької столиці Батурина, зруйнованого московським військом у 1708 року. Проєкт дав можливість задіяти істориків, археологів, архітекторів, реставраторів, державних і музейних працівників, а також студентів, які отримали унікальну нагоду здобути практичні навички з археологічних розкопок.

У січні цього року подружжя Василишиних уже дало на проєкт 50 тис. дол., що дозволило влітку провести археографічні розкопки і реставраційні роботи. На превеликий жаль, у вересні відійшла у вічність дружина Р. Василишина – Володимира. Він виконав передсмертну волю покійної продовжувати цей проєкт.

В. Василишина, з дому Дорошенко, походить з давнього козацького роду гетьмана Михайла Дорошенка. Вона свято берегла пам’ять про своїх предків і дбала про збереження української історії. Вона також відома як Міра Гармаш у літературі та Ївга Жак (або Ї. Жак) у сатирі.

В. Василишина народилася у Львові 3 січня 1926 року у родині Володимира й Софії Дорошенків. Батько був літературознавцем, літературним критиком і журналістом, директором бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка, мати працювала вчителькою.

На початку 1960-их років В. Василишина розпочала активну літературну діяльність. Її поезії й переклади з’являються в багатьох журналах, зокрема у „Свободі“. Музику до поезій Міри Гармаш писали композитори Богдан Сарамаґа, Юрій Оранський, Роман Бородаєвич і вона сама.

КІУС

Зустрічі і лекції...

(Закінчення зі стор. 15)

Леся Українка була однією з найбільш лінґвістично та літературно обізнаних. Вона вповні оволоділа німецькою мовою й виплекала любов до німецької літератури ще з молодих років: надхненно читала твори Ґете й Шіллера, багато перекладала поезію Гайнріха Гайне та уважно стежила за творчістю Ґерґарта Гауптмана.

У творчості Ґете і Лесі Українки простежується переплетіння особистого з загальнолюдським; обоє вони розуміли, що людина може знайти себе тільки через світові та мистецькі суперечності, відповідаючи на запит з двох точок зору.

Підсумовуючи, проф. А. Кіпа висловив переконання, що європейська драма XX ст. могла б починатися з Лесі Українки. Однак, її здобутки в драматичній царині залишаються здебільшого невідомими і тому належно не оціненими в европейському культурному середовищі.

27 жовтня Ірина Іванкович-Блощинська виголосила доповідь на тему „Українське шкільництво Галичині під Польщею“. Накресливши головні аспекти польської політики у Східній Галичині, серед яких – асиміляція, денаціоналізація та польонізація, доповідач проаналізувала низку мало відомих постанов та законів, якими польська адміністрація втілювала свої пляни в життя, найперше в ділянці шкільництва та освіти.

Завершила семестр доповідь Л. Рудницького „Я вірив і вірю в Бога, та не так, як ви всі“: релігія в житті і творчості Івана Франка“, з якою шановний академік виступив 3 листопада. Як зазначив доповідач, впродовж свого життя І. Франко завжди був контроверсійним вічним „еволюціонером“, не революціонером: до цього безумовно причинилася нестійкість його поглядів.

У своїй аналізі Л. Рудницький присвятив значну увагу проблематиці рецепції І. Франка, позаяк це також пов’язане з етно-психологічними особливостями українського народу. Він також наголосив на тому, що абсурдно є говорити про якийсь „атеїзм“ поета, твори якого наскрізь пронизані новозавітніми християнськими мотивами, і який величезну частину своїх сил та енергії віддав студіям над давньохристиянськими леґендами.

І. Франко був складною і багатогранною індивідуальністю, визначним мислителем – і його ставлення до світу було щирим, творчим, сповненим осмислення. Це твердження також стосується і його ставлення до питань віри, релігії та церкви. І. Франко був завжди свідомий того, що збагнути Бога людським розумом неможливо. Це своє переконання він інколи висловлював з певною іронією, насміхаючись з тих, котрі переконані, що знають щось про Бога і позагробове життя.

Підсумовуючи, Л. Рудницький зазначив, що І. Франко був християнином, але не міг належати до організованої церковної спільноти: він був на це занадто сильний індивідуаліст, і зрештою, та церковна спільнота в Галичині стояла не на надто високому інтелектуальному рівні. Натомість знайшов він собі рівного в особі Митрополита Андрея Шептицького, про що академік Л. Рудницький докладно говорить у своїй статті „Іван Франко й Андрей Шептицький: до історії взаємопізнання двох велетнів духу“.

Відкидаючи прохання Митрополита Константина Богачевського про заборону святкувань ювілею І. Франка, Митрополит Андрей зазначив, що Франкові твори мають вічну вартість, що поет належить до тієї „аристократії духу“, якої українському народові дуже бракує, і що всяка заборона „була б не тільки безцільна, але навіть шкідлива для інтересів Церкви“ і народу.

Прес-служба
Товариства „Свята Софія“

Відбулася міжнародна конференція „Шляхи свободи“

КИЇВ. – 7-8 жовтня в Національному університеті „Києво-Могилянська академія“ відбулася міжнародна конференція „Шляхи свободи“. В українському контексті започаткована дискусія є надзвичайно важливою, адже і після 20 років незалежного розвитку України тут і досі не запанувало верховенство права, залишається корумпованою система судочинства, придушуються паростки свободи в усіх сферах суспільного життя.

Зараз увага всього світу прикута до України через винесення політично-мотивованого судового вироку провідникові опозиції, колишньому прем'єр-міністрові України, що, за іронією, майже збіглося у часі з проведенням конференції, присвяченої громадянським свободам.

Університети у світі завжди вважалися осередками свободи, тож і зараз в Україні їм належить бути сумлінням усієї країни, рушійною силою розвитку громадянського суспільства. На жаль, влада досі поширює міт про переваги колишньої радянської системи освіти, але жоден з українських університетів навіть не входить у світові рейтинґи вищих навчальних закладів. Тим часом нинішнє керівництво міністерства освіти і науки не пропонує нічого кращого, аніж реанімувати тоталітарні методи управління найчутливішою до утисків та політичного втручання сферою.

Найболючішим є те, що відсутність необхідних в Україні реформ, аґресивний наступ влади на автономію вищої освіти та втілення нею антидержавної політики відбувається за мовчазної згоди більшости освітян. Мовчать ректори, мовчать викладачі ... та чи довго ще будуть мовчати?

Ректор Українського Католицького Університету (УКУ) у Львові, о. д-р Борис Ґудзяк зауважив, що не можна не помітити впливу страху, який панує між людьми, мовчання в колі інтелектуалів та пасивности в університетах, що пояснюється браком особистої моральної відповідальности, яка є запорукою людської гідності.

Втім, не можна стверджувати, що 20 років незалежности України – це лише роки занепаду вітчизняної освіти. Світ змінився, і разом з ним змінюються уявлення про ролю і місію університетів у сучасному суспільстві. Ґльобалізація дала потужний імпульс для формування інституційних засад подальшого розвитку вищої освіти в Україні, але якісні зміни, що відбуваються передусім у самих університетах, і сьогодні наражають їх на ризик опинитися в опозиції до влади.

Сильна, принципова позиція Києво-Могилянської академії щодо необхідности реформ, свободи освіти та науки, підвищення конкурентоспроможности створила помітний дисонанс з офіційною державною політикою Міністерства освіти. Могилянці, починаючи з часів її заснування, належала провідна роля у формуванні громадянського суспільства та його інтелектуального ядра в академічному середовищі.

Освітяни, відомі громадські діячі, політики та журналісти, які виступили на конференції, дали гостру критичну оцінку нинішній ситуації, висловили свою підтримку автономії вищої освіти. Конференцію відкрив В'ячеслав Брюховецький, почесний президент Києво-Могилянської академії, а основними доповідачами були Посол США Джон Тефт, колишній Посол США Віліям Ґрін Мілер, ректор Університету ім. Іллі Чавчавадзе в Тбілісі Ґіґі Тевзадзе.

У конференції взяли участь представники Европейського союзу в Україні, посли Канади, Франції, Австрії, Польщі, ректори українських вищих навчальних закладів, зокрема УКУ, Миколаївського гуманітарного університету ім. Петра Могили, Київського політехнічного інституту, Української академії банківської справи, Київського національного економічного університету. Президент Могилянки Сергій Квіт та перший віце-президент Володимир Моренець вітали ректорів та академіків, серед яких були представники провідних університетів Польщі, Франції, Канади, Грузії та США.

Примітною стала присутність двох колишніх міністрів освіти – Станіслава Ніколаєнка і Михайла Зґуровського. В круглих столах брали участь Секретар Ради національної безпеки і оборони України Раїса Богатирьова, представник Президента України у Верховній Раді Юрій Мірошниченко, депутат Верховної Ради Леся Оробець, колишні міністри закордонних справ Володимир Огризко та Борис Тарасюк та інші.

Учасники неодноразово підкреслювали, що без свободи в українських вузах, без надання їм реальної академічної, управлінської, фінансової автономії не може бути ніякої свободи і в Україні. Важко не погодитись зі словами В. Ґріна Мілера про те, що „тиск на університети з боку уряду впливає на інтелектуальну свободу – свободу, що є абсолютно необхідною для збереження свободи в суспільстві“.

Обговорення торкнулося широкого кола проблем розвитку громадянського суспільства, свободи досліджень, а також свободи слова і засобів масової інформації. До дискусій долучилися головний редактор газети „Kyiv Post“ Браєн Бонер, директор Києво-Могилянської школи журналістики Євген Федченко, ведучий телевізійної програми „Свобода слова“ Андрій Куликов, головний редактор телеканалу „Тві“ Віталій Портніков та інші.

Значну увагу було присвячено також питанням інтеґрації України до Европейського союзу та ролі університетів як одного з ключових чинників, що впливає на інтеґраційні процеси. Саме освіта найпершою має інтеґруватися в европейський та світовий інформаційні простори.

Розповідаючи про засоби наукової комунікації Почесний бібліотекар Університету Нортвестерн Дейвид Бішоп представив проєкт „Електронна бібліотека України“, який розпочато у Києво-Могилянській академії, що дає можливість українським університетам долучатися до світових електронних мереж академічної та наукової інформації і ділитися власним науковим доробком.

Присутні заявили, що гаслом університетів має бути відкритість та відповідальність замість барикад та самоізоляції.

Конференція „Шляхи свободи“ стала яскравим закликом до вітчизняної інтелектуальної думки та знаковою подією для всього суспільства. Однак, в українських реаліях набагато простіше втікати від свободи, аніж іти їй на зустріч. Зрештою, це особистий вибір кожної людини, але перш за все його мали б зробити урядовці, щоб захистити інтереси держави.

Марта Фаріон,
президент Києво-Могилянської
Фундації Америки

УКУ співпрацюватиме з грузинським університетом

ЛЬВІВ. – Український Католицький Університет (УКУ) співпрацюватиме з Університетом ім. Сулхана-Саби Орбеліяні в Грузії. 11 листопада у Львові ректор грузинського університету д-р Важа Вардідзе підписав відповідну угоду з УКУ, яка передбачає обмін викладачами та студентами між обома університетами, організацію спільних маґістерських програм, наукових досліджень.

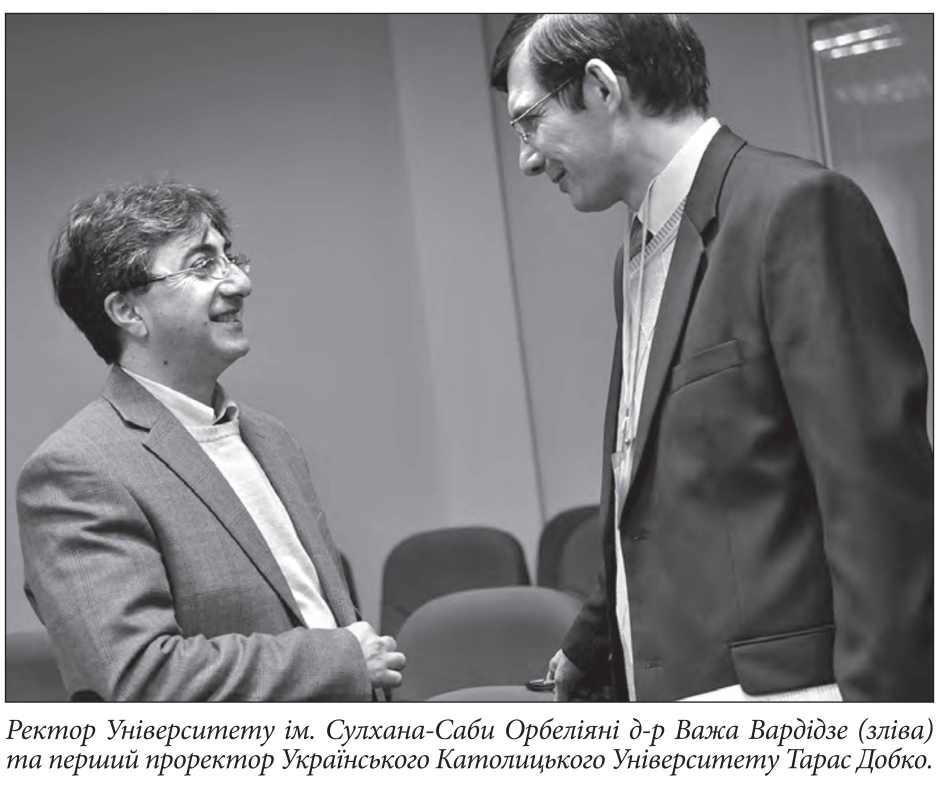
„Грузинська сторона зацікавлена, щоб студенти могли брати участь у літніх школах УКУ, конференціях, програмах обміну, – розповів перший проректор УКУ Тарас Добко. – Ми також можемо поділитися досвідом діяльности Католицького університету в Україні“.

Серед спільних проєктів – практика студентів УКУ в Грузії. „Ця країна має великий досвід здійснення соціяльних проєктів, протидії корупції тощо. Грузія у багатьох аспектах є цікавою для України, бо у своїх реформах вона пішла далеко вперед. А співпраця з Університетом ім. Сулхана-Саби Орбеліяні стане майданчиком для взаємних контактів“, – пояснив Т. Добко.

Активна співпраця УКУ з університетом у Тбілісі триває з 2004 року: „Першим розпочав цю співпрацю від УКУ був теперішній Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Святослав (Шевчук), який разом з кількома викладачами УКУ читав лекції в університеті у Тбілісі“, – розповів Т. Добко.

Університет ім. Сулхана-Саби Орбеліяні розпочав свою діяльність з двох факультетів – теологічного та правничого. Університет був створений при католицькій Єпархії у Тбілісі. Він покликаний не лише готувати кадри для Церкви, а й поєднувати вишкіл у світлі християнських цінностей з традиційними світськими освітніми напрямками чи професіями.

Відділ інформації та зовнішніх зв'язків УКУ

Ректор Університету ім. Сулхана-Саби Орбеліяні д-р Важа Вардідзе (зліва) та перший проректор Українського Католицького Університету Тарас Добко.

Новини з Національного університету „Острозька академія“

Острозька академія співпрацює з ООН

Острозька академія розпочала співпрацю з Програмою розвитку ООН за проєктом „Місцевий розвиток, орієнтований на громаду“. Йдеться про створення сприятливого середовища для довготривалого соціяльно-економічного розвитку на місцевому рівні шляхом розвитку місцевого самоврядування та підтримки ініціятив, спрямованих на розвиток громад на всій території України.

Декан факультету Андрій Рибак та завідувач катедри документознавства та інформаційної діяльности Олена Шершньова були експертами у Рівненській області з метою ознайомлення та оцінки здійснення проєкту в громадах.

Науковці 27-28 жовтня відвідали в Києві семінар представників вищих навчальних закладів, який проводили Програма розвитку ООН та Представництво Европейського союзу в Україні. На семінарі йшла мова про взаємодію вищих шкіл з Програмою розвитку ООН, оскільки дотепер такої співпраці фактично не існувало.

Катерина Тодоренко

Нагородили переможців конкурсу

У Національному університеті „Острозька академія“ 4 жовтня відбулося нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу „Публіцистика Уласа Самчука в контексті українського державотворення“, проведеного з ініціятиви розпорядників спадщини У. Самчука Оксани та Ярослава Соколиків з Канади.

„Поза увагою сучасних дослідників залишається факт нетрадиційного переосмислення письменником-філософом українських реалій. Тому прикметно, що саме Острозька академія культивує кращі традиції суспільного інтересу до постаті Уласа Самчука“, – зауважив проректор з навчально-наукової роботи академії Петро Кралюк.

У номінації „Краща наукова робота“ першою та другою преміями нагородили студенток академії Наталію Кісельчук та Олесю Марчук. Заохочувальну премію отримали студентки Галина Сташук та Світлана Дарда. Першу нагороду у номінації „Краща публікація в мас-медіа реґіонів“ журі присудило аспірантці Вікторії Назарук за публікацію в обласному виданні „Рівне вечірнє“. Другу нагороду отримав студент Національного технічного університету „Київський політехнічний інститут“ Дмитро Гриб. Заохочувальними преміями відзначені студентки академії Анна Козаченко та Олеся Сидорчук.

Ірина Брох

В академії перекладають суни

У університеті розпочато переклад суни – важливого арабомовного першоджерела, яке дає можливість глибше зрозуміти основи арабсько-мусульманської культури.

Михайло Якубович

Голова відділення арабістики лябораторії перекладу сакральних текстів, головний виконавець проєкту Михайло Якубович повідомив, що досі суна ніколи не перекладалася українською мовою.

„Ми вже завершили коментований переклад Корану. Тепер настала черга перекладу сун – переказів про життя та настанови пророка Мухамеда і його сподвижників. Суна – це практична основа мусульманського права, етики, доктрини, навіть політики, тобто арабсько-мусульманської культури загалом. Видання включатиме коментарі арабських авторів різних часів. Деякі з цих тлумачень досі не перекладалися жодною европейською мовою“, – розповів М. Якубович.

Олексій Костюченко

Роман про Степана Бандеру написав професор академії

Нещодавно у видавництві „Ярославів Вал“ побачив світ роман першого проректора та професора Національного університету „Острозька академія“ Петра Кралюка „Сильні та одинокі“. Ключова постать нової книги – майбутній провідник українського визвольного руху Степан Бандера.

Твір продовжує серію белетризованих біографій видатних представників українства. З-під пера П. Кралюка уже вийшли портрети Мелетія Смотрицького, князя Василя-Костянтина Острозького, княгині Анастасії Жеславської, Тараса Шевченка та інші.

Відділ зв'язків з громадськістю

Обкладинка роману Петра Кралюка „Сильні та одинокі“.

З приводу призначення ректора Острозької академії

Вельмишановні друзі!

Національний університет „Острозька академія“ раніше був підпорядкований Кабінетові міністрів, але 7 липня 2010 року його підпорядкували Міністерству освіти і науки, молоді та спорту України. Згідно з статутом університету, що діяв, ректор призначався та звільнявся з посади розпорядженням Кабінету міністрів. Відтепер процедуру призначення керівника навчального закладу здійснює міністерство.

Наказом міністра Дмитра Табачника 19 листопада мене призначено виконуючим обов'язки ректора університету. Тепер будемо очікувати оголошення конкурсу на заміщення вакантної посади ректора. Хто у ньому переможе, той стане ректором Острозької академії.

Зазначу, що від Міністерства освіти та департаменту кадрової комісії суттєвих зауважень до Острозької академії, зокрема роботи ректора не було.

Якби наказ про призначення мене виконуючим обов'язки ректора з'явився в той же день, що й розпорядження про звільнення з посади ректора у зв'язку із закінченням контракту, то у засобах масової інформації вдалося б уникнути різноголосся.

Тим не менше, висловлюю щиру подяку усім, хто нас підтримує та небайдужий до долі Острозької академії.

З повагою,

Ігор Пасічник,
ректор Національного університету „Острозька академія“,
Герой України

Диктант писали студенти і викладачі

У Національному університеті „Острозька академія“ 7 листопада було проведено маштабний загальноуніверситетський диктант. Студенти і викладачі перевіряли свої знання українського правопису. Розпочалося дійство з вітального слова проректора Руслани Каламаж. Завідувач катедри української мови, академік Академії наук вищої школи України д-р Іван Хом'як розпочав диктант.

Символічною стала тема тексту – „Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний“, адже цей випускник Острозької академії сприяв розвиткові української освіти і культури загалом та писемности зокрема.

Студентка Ганна Ткачук сказала: „Цікаво було писати диктант поруч із викладачами – не кожного дня випадає така можливість“.

Акція стала першим заходом, присвяченим Дню української писемности та мови в Острозькій академії. Студенти влаштували театральні вистави, тематичний брейн-ринг, поширювали листівки „Розмовляємо правильно“, слухали в студентській радіопрограмі „Живі голоси“ українських поетів.

Тетяна Михалюк

В університеті відбулися змагання на першість України з софтболу

Учасники чемпіонату України з софтболу.

У Національному університеті „Острозька академія“ 29 вересня відбулися змагання за чашу України з софтболу.

За першість змагалися сім команд з шести реґіонів України, зокрема „Ніка“ з Луганська, „Донечанка“ з Донецька, „Колос“ і „КНТУ“ з Кіровограда, „Західній вогонь“ з Рівного, „Острозька академія“ з Острога та команда з Симферополя.

Офіційне відкриття змагань оголосив начальник відділу фізичної культури і спорту обласної державної адміністрації Володимир Гуділін.

Промовляли перший заступник міського голови Острога Віталій Ундір, почесний гість та меценат з США Чад Літл.

Чашу України з софтболу здобула команда „Ніка“, наступні місця посіли команди „КНТУ“, „Західній вогонь“, „Колос“, „Донеччанка“, Острозької академії та з Симферополя.

Анна Козаченко

Криївка – від народного депутата, експонати – від відвідувачів криївки

ГУРБИ, Рівненська область. – Героїчною історію оповите село Гурби, де навесні 1944 року відбувся найкривавіший та найбільший бій в історії Української Повстанської Армії. Тоді 5,000 українських повстанців протистояли 35 тис. вояків НКВД. За радянськими даними, з обох сторін загинуло понад 2,000 чоловік.

Вшановуючи пам'ять Гурбинської битви, громадськість проголосила це місце заповідним і заснувала на окропленій кров'ю місцині історико-меморіяльний комплекс.

Наразі новим суттєвим доповненням меморіялу в Гурбах стала криївка, яку звели з ініціятиви та за гроші народного депутата України Віктора Матчука. Облаштунок криївки експонатами уже розпочався. Серед них – повстанська схема місцевости, набої, найдені на місці баталії, вицвілий повстанський прапор, вишивані ікони, рушник з узорами засудженої жінки, яка відбувала заслання у Караґанді, представлений автопортрет священика, який героїчно загинув у 1947 році, коли енкаведисти намагалися його арештувати.

А 14 жовтня в Інституті дослідів Волині, що діє при Рівненському краєзнавчому музеї, відбулася перша презентація документації УПА, знайденої у герметично закритому молочному бідоні, на який натрапив у лісовому масиві на глибині одного метра активіст козацької організації Микола Музичук за допомогою металошукача.

За словами наукового співробітника Інституту дослідів Волині Ігоря Марчука, документальний архів зберігся в належному стані, 85 відс. піддається прочитанню.

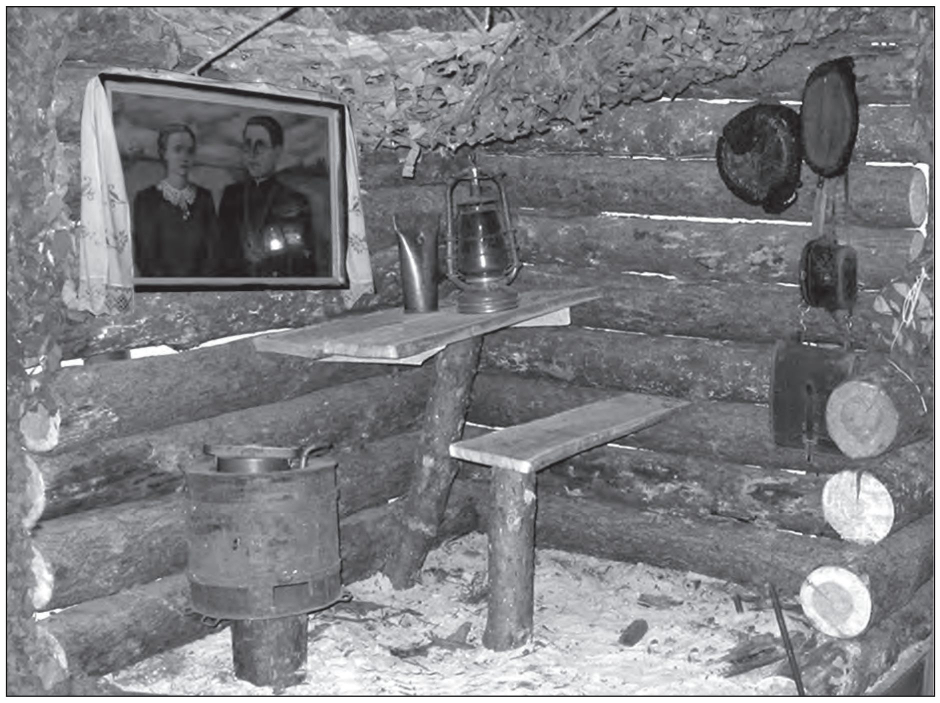
Це в основному документи 1947-1948 років Служби безпеки ОУН Кременецького надрайону: крім нормативних документів, слідчо-оперативних звітів, інструкцій щодо організації аґентурної сітки в районі та її вертикальній будові, матеріялів вишкільного та пропаґандистського характеру, є також багато фактів про репресивні заходи, терор, побори та інші численні злочини НКВД-МҐБ.

Наведено й факти діяльности псевдоповстанських груп, створених органами для компрометації визвольного руху. Загалом знайдений архів дозволить глибше вникнути в історію періоду визвольних змагань, зрозуміти ролю і місце повстанських організацій у цілісній системі визвольних змагань.

Пошукова група українського козацтва „Волинська Січ", організувавши експедицію у Дубенський район, натрапила на втаємничену схованку, про яку знали давно від одного з учасників визвольних змагань, який після повернення з заслання вказав приблизне місце схову. Але це місце вимірювалося майже двогектарною площею. Дослідникам довелося „прочесати" чималеньку лісову ділянку. На щастя, довготривалий пошук увінчався успіхом.

Знайдено майже 100 документів у 14 герметичних пакетах, опломбованих сургучевою печаткою. На багатьох з них стоять грифи: „строго довірчо", „тільки для службового вжитку".

Євген Цимбалюк

Новозведена криївка почала свою історико-патріотичну місію.

День мови відзначили у Запоріжжі

ЗАПОРІЖЖЯ. – До Дня української писемности та мови обласне Товариство „Просвіта" ім. Тараса Шевченка у приміщенні „Української світлиці" провело свято з виступом народного хору „Запорозькі козаки", кобзаря-бандуриста Олександра Стариковського та барда Володимира Козеровського.

Родзинкою свята стала презентація студентського новоствореного хору Запорізького національного технічного університету „Дніпро", виступ якого супроводжувався бурхливими оплесками.

Олег Ткаченко

На святі української писемности та мови виступає хор „Дніпро" Запорізького національного технічного університету.

Осінній рейд пластунів Донбасу

ДОНЕЦЬК. – 6 листопада відбулась міжстанична пластова мандрівка „Осінній рейд", у якій взяли участь пластуни і пластунки станиць Донецьк та Авдіївка, а також гість заходу – старший пластун Андрій Бабич з Вінниці. Учасники мандрівки електропотягом дісталися до селища Ольгінки, а потім близько 15 кілометрів пройшли пішки до міста Волновахи.

Дорогою, яка пролягала через ліс і поля, місцевий краєзнавець Ярослав Качуровський розповів пластунам про діяльність осередків Організації Українських Націоналістів на території Ольгінського та Волноваського районів Донецької області у 1940-1950-их роках. Історична розвідка, сонячний морозний день і гарне товариство залишили добрі враження від рейду.

о. Олександр Воловенко

Пластуни в поході до міста Волновахи.

Краєзнавець Ярослав Качуровський розповідає пластунам про діяльність осередків Організації Українських Націоналістів на Донбасі.

На честь 160-річчя літератора Івана Манжури

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Відзначення 160-річчя від дня народження українського літератора Івана Манжури розпочалося 26 жовтня відкриттям виставки в музеї „Літературне Придніпров'я", було продовжене 1 листопада Панахидою на могилі літератора і завершилося 6 листопада у меморіяльному музеї І. Манжури в селі Рубанівському, де він деякий час мешкав і працював.

Український етнограф, поет, фольклорист І. Манжура народився 1851 року в Харкові, а помер в 1893 році у Катеринославі (таку назву мав Дніпропетровськ).

Батько І. Манжури, теж Іван, був збіднілим дворянином, служив у Харкові дрібним чиновником. Сина прийняли на навчання за державні гроші до Харківської гімназії, з якої виключили „за непокору". 1870 року І. Манжура став вільним слухачем Харківського ветеринарного інституту, звідки його, як „неблагонадійного", знову виключили без права вступу до будь-якого вищого навчального закладу Російської імперії. Так розпочалися поневіряння талановитої людини, яка увесь час перебувала під наглядом поліції.

І. Манжура ходив по селах Харківської і Катеринославської губерній і жив, чим прийдеться – де нагодують, де пустять на ночівлю. При цьому записував усе цікаве, що почув від селян. Мандрівний спосіб життя зформував І. Манжуру як фольклориста й етнографа. З часом він став надсилати свої записи пісень та казок до Південно-Західнього відділу Російського географічного товариства в Києві. Багато його фольклорних матеріялів було опубліковано у виданнях цього відділу і в періодичних виданнях. Але усе це не давало харчів, тож І. Манжура записався добровольцем до армії, аби їхати воювати в Сербії.

Цей період біографії І. Манжури майже не досліджений. Згадують лише про конфлікт з офіцером, який бив вояка, а також про поранення в ногу, наслідком чого став літературний псевдонім „Іван Калічка".

Наприкінці жовтня 1876 року І. Манжура повернувся в Україну і жив інколи в Катеринославі, але більше – в селах Мануйлівці та Олексіївці, де записував багато фолкльорного матеріялу і надсилав до Харківського історико-філологічного товариства, а також пропонував деяким науковим журналам.

У 1886 році І. Манжура завершив один із найзначніших своїх творів – казку-поему „Трьомсин Богатир", присвячену темі запорозького козацтва. І. Манжурі у творчості суттєво допомагав порадами його славетний дядько Олександер Потебня. Саме за його підтримки 1887 року І. Манжуру було обрано дійсним членом Харківського історико-філологічного товариства, а у 1889 році в Петербурзі вийшла друком перша і єдина прижиттєва збірка І. Манжури „Степові думи та співи".

Другу збірку „Над Дніпром", а також книгу „Казки і приказки і таке інше" царська цензура не пропустила (лише 1894 року, після смерти автора, побачили світ „Малоросійські казки, перекази, прислів'я, повір'я, записані в Катеринославській губернії").

І все ж у 1890 році Харківське історико-філологічне товариство видало його фольклорний збірник „Казки, прислів'я та інше, записані в Катеринославській та Харківській губерніях Іваном Манжурою", а у 1891 році його обрали дійсним членом Товариства аматорів природознавства, антропології та етнографії при Московському університеті.

І. Манжура помер 15 травня (за новим стилем) 1893 року в Катеринославі на 42-му році життя. Поховали його на Севастопольському цвинтарі. У 1954 році це старовинне кладовище влада ліквідувала. На його місці було створено парк, в якому залишили лише єдину могилу – І. Манжури.

Раз на рік, 6 листопада, письменники Придніпров'я їдуть за 100 кілометрів від Дніпропетровська на „Свято поезії" у село Рубанівське, де І. Манжура на початку 1880-их років був управителем маєтку поміщика Василенка. Поміщик-благодійник давав йому гроші на життя, а літератор більшість часу ходив від села до села, збираючи народний фолкльор.

Сергій Ковіка-Алієв. „Портрет Івана Манжури".

Хата під стріхою, у якій тоді мешкав І. Манжура, збереглася, у ній нині влаштовано музей, в якому представлені особисті речі та книги письменника. При музеї працює невеличка видавнича група, яка час від часу видруковує брошурки з окремими творами літератора-фольклориста.

І. Манжура, безумовно, є ключовою постаттю літературного життя Нижнього Придніпров'я другої половини XIX ст. Високу оцінку його творчості можна побачити у публіцистиці Івана Франка, О. Потебні, Миколи Сумцова, Павла Шейна, деяких польських та французьких вчених.

І. Манжура у своїй творчості боронив добро і красу української ментальности. І при цьому повторював: „Не треба мені тії слави людської...".

Володимир Єфимов біля хати Івана Манжури в Рубанівському.

Володимир Єфимов

Василь Лев був заслуженим педагогом і плідним ученим

Св. п. Василь Лев

У цьому році виповнилося 20-річчя від дня смерти Василя Лева, який відійшов у вічність 23 березня 1991 року. Належав він до когорти передових педагогів України. Він також відомий як талановитий мовознавець й літературознавець, дослідник культури, який допоміг зберегти для наступних поколінь історичну правду про окремі західньоукраїнські реґіони.

Мені пощастило під кінець 1980-их років особисто познайомитись з вченим і жити поруч протягом двох років, по два місяці, в гуртожитку Українського Вільного Університету в Мюнхені, Німеччина. Кожного дня ми разом ходили з місцевої їдальні до університету на заняття. Мав я добру нагоду в розмовах з вченим познайомитися з його науковою діяльністю, спостереженнями, слухати його виклади тощо. Згодом ми обмінювались листами, які доповнили мої знання про цю надзвичайно цікаву і патріотичну українську людину.

Народився В. Лев 7 березня 1903 року в селі Старий Явір Яворівського району на Львівщині, в священичій родині. Освіту гімназіяльну здобув 1922 року в Перемишлі, продовжував студії у Львівському університеті, де в 1930 році отримав ступінь доктора філософії в ділянці слов'янської філології, захистивши дисертацію на тему „Крехівський Апостол – пам'ятка української літературної мови XVI ст.”.

Вже під час студій В. Лев активно діяв в студентських українських організаціях, а згодом, уже як вчитель, жертвенно працював в „Учительській громаді”, „Просвіті”, Науковому Товаристві ім. Шевченка, якого був дійсним членом.

В 1937-1941 роках він викладав у Львівському університеті і був науковим співробітником Львівського відділення Академії Наук УРСР.

В. Лев досконало володів декількома европейськими мовами і з великим хистом викладав порівняльне мовознавство, піднімаючи нашу українську мову до рівня милозвучних мов світу.

З наближенням совєтів у 1944 році переїхав до Німеччини, викладав старослов'янську мову й палеографію в Українській греко-католицькій семінарії в Гіршберґу в Баварії, а з 1946 року – слов'янську філологію та палеографію в Українському Вільному Університеті в Мюнхені. Переїхавши до США, В. Лев викладав українознавство на вечірніх курсах у Ню-Йорку, церковнослов'янську мову у Коледжі ім. св. Василія в Стемфорді, Конектикат, і в католицькому Мерівуд Коледжі в Скрентоні, Пенсильванія.

В 1963-1985 роках проф. В. Лев викладав в Українському Католицькому Університеті ім. Папи Климента в Римі, де виконував обов'язки декана філологічного факультету.

Як вчений-мовознавець В. Лев досліджував діялектологію, ортографію, етимологію та соціолінґвістику. Серед його праць – „Мандрівка в галицьку мову” (1942), „Майбутній час у говірці батюків у Яворівщині” (1957), „Англійська транслітерація українських мовних назв” (1952), „Дещо з людової етимології” (1933), „Мова американських українців” (1956).

Проф. В. Лев був активним членом Української Вільної Академії Наук в Ню-Йрку, Богословського Наукового Товариства в Римі, Українського Філологічного Товариства в Празі (з осідком у Мюнхені), Церковно-археологічної Комісії, відділу Міжнародної Літургічної Комісії для перекладу богослужбових книг на українську літературну мову, Товариства „Свята Софія“, Патріярхального Товариства та багатьох наукових і громадських організацій в діяспорі.

Нехай в наших серцях ніколи не згасає пам'ять про таких заслужених педагогів й діячів, яким був і залишається в нашій історії проф. В. Лев.

Ярослав Стех,
Торонто

Незгасиме світло щедрого серця

Св. п. Микола і Єлизавета Когути.

Пригадую уже далекий 1997 рік. Пошта принесла великий конверт, у якому був журнал „Патріярхат“. Зворотня адреса: Микола Когут – прізвище написане кирилицею, а далі адреса уже латинкою – Бельгія. Написала подячного листа і незабаром одержала відповідь. З того часу майже 13 років я мала щастя листуватися з М. Когутом. Ця людина – одна з найяскравіших особистостей, з якими мені пощастило зустрітися в житті.

В селі Конюхи, що на Тернопільщині, жила велика селянська родина, працьовиті батьки, чотири сини – надія і майбутнє сім'ї. Та набігли чорні хмари і двоє братів – Павло і Микола – пішли у невідомий світ. Вони розуміли, що в рідному краї на них чекає далекий Сибір, вигнання і загибель. З батьками залишились старший Йосип і найменший брат.

Багато літ в Конюхах не знали про долю братів. Микола осів після довгих поневірянь у Бельгії. Вступив до університету. Тяжко давалась французька мова. І тут, мов добра ластівочка, протягнула руку допомоги молодому галичанинові юна бельгійка Єлизавета, також студентка. Її допомога і опіка підтримала юнака, що волею долі змушений був покинути рідний край. З доброти і милосердя народилося кохання. І багато десятиліть вони йшли поруч, виховали чотирьох дітей, раділи онукам.

За роки спільного життя Єлизавета стала українкою в найкращому розумінні слова, українці по духу їхні діти і онуки. Син Павло обрав священиче служіння рідному народові. В семінарії він вчився і жив в одній кімнаті разом з нинішнім Святішим отцем Бенедиктом XVI.

Брати започаткували будівництво української церкви в Люрді, підтримували українські справи в Бельгії, Франції, Німеччині, Італії. Коли ж прийшла щаслива нагода вступити на рідну землю в Конюхах, сільська школа, дитячий садок і церкваібули під опікою братів Когутів.

Пам'ятник Січовим Стрільцям, Народний музей історії села – це був клопіт братів. А ще – підтримка Українського Католицького Університету у Львові, різних громадських починань.

Через тяжку хворобу М. Когут багато літ не мав змоги відвідувати Україну, усе ж вболівав за неї і допомагав рідному краєві. Його друзями і підопічними були черкасці, наддніпрянці, харків'яни, донеччани і, маю честь сказати, що батьківську лагідність, сердечність цієї дивовижної людини я відчувала повсякчас. В листах ми обговорювали наші українські справи, йому вони дуже боліли. Зізнаюся щиро, старалася якнайменше писати про власні життєві проблеми, яких мала через мою сліпоту вдосталь. Частенько в телефонній розмові він зауважував: „Я дякую вам за те, що ви стараєтесь говорити про добрі справи, про добрих людей. Це дуже підтримує“.

Уже рік як М. Когута немає між нами. Я бережу його мудрі листи. Частенько подумки раджуся з ним, бо мій тато відійшов в інші світи уже понад 30 років тому, і саме для мене у моїй складній життєвій ситуації цей бельгійський українець став названим батьком.

У таких як М. Когут, ми нині вчимося справжнього патріотизму. Як чудово, що він встиг написати унікальну книгу споминів „Дорогами чужини“.

М. Когут – справжній великий українець. Це також і про нього написані ці поетичні слова: „Я любив вас усіх, а найбільше любив Україну...“.

Надія Кучер,
Тернопіль

У ШОСТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

св. п.

ВОЛОДИМИРА ВОРОХА

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

в п'ятницю, 2 грудня 2011 р.
о год. 8:30 ранку
в церкві св. Юра в Ню-Йорку.

Про молитви за спокій душі Покійного просять:

дружина – МАРІЯ
донька – ЗВЕНИСЛАВА з донею ХРИЗАННОЮ
син – ЛЮБОМИР з сином ЛЮБОСЛАВОМ та донями АНДРЕЄЮ і ТАТІЯНОЮ

Ділимося сумною вісткою, що 21 серпня 2011 р. відійшла у вічність на 93-му році життя наша найдорожча ТЕТА

св. п.

ЕВГЕНІЯ ПАСТЕРНАК

з дому НОВАКІВСЬКА

нар. 8 січня 1919 р. в селі Фащівка, Тернопільщина.

ПАНАХИДА була відправлена в середу, 24 серпня 2011 р. в похоронному заведенні „Тирнер і Портер" в Торонто.

Чин похорону відправив о. Петро Іванців в четвер, 25 серпня 2011 р. на цвинтарі Парк Лавн, Торонто, Канада.

У смутку залишені:

сестрінка – Богданна Зеневич Кульба зі синами Христіяном Кульбою з дружиною Тамарою, Андрієм Кульбою з дружиною Валею і сином Александром.

Вічна Її пам'ять!

Ділимось сумною вісткою, що 18 листопада 2011 р. відійшла в Україні на Вічну Ватру

св. п.

пл. сен.

ІРЕНА СТЕЦУРА

одна зі співзасновниць у 1949 році нашого Куреня.

Висловлюємо глибоке співчуття родині Покійної і складаємо в Її пам'ять даток на розбудову пластової Оселі „Сокіл" в Карпатах.

Пластовий Курінь „Верховинки".

Дирекція Товариства „Український Дім для Старших та Пансіонів ім. Івана Франка" зі смутком повідомляє всю українську громаду, що 21 серпня 2011 р. відійшла у вічність довголітня виконавча директорка й головна ініціяторка будівництва двох Пансіонів ім. Івана Франка в Торонто, Канада

св. п.

ЕВГЕНІЯ ПАСТЕРНАК

з роду НОВАКІВСЬКА

08.01.1919 – 21.08.2011

Нар. в селі Фащівка, Скалатського повіту, Галичина, Україна.

Батько – Михайло Новаківський, мати – Марія з Оконських.

Засновниця перших етнічних домів для старших у Канаді. Довголітній директор Товариства „Український Дім для Старших та Пансіонів ім. Івана Франка".

Визначна професійна і громадська діячка. Нагороджена більш як 80-ма орденами, медалями та почесними відзнаками, в тому числі:

- **Золота Шевченківська медаля і грамота Комітету Українців Канади, 1962;**
- **Хрест Заслуги і грамота Українського Вільного Козацтва, 1977;**
- **Орден і грамота Канадського уряду;**
- **„Order of Canada", 1984;**
- **Почесна відзнака Президента України, Київ, 1994;**
- **Орден Княгині Ольги II ступеня, 2001.**

Нагороджена двома почесними докторатами. Біографічні дані Покійної подані у численних джерелах про визначну професійну та громадську працю.

Доброчинна діяльність Евгенії Пастернак залишить надовго незатертий слід у серцях українців Канади і далеко за її межами.

Похована на цвинтарі Парк Лавн, Торонто, Канада.

Родині Покійної складаємо щирі співчуття.

Вічна Її пам'ять!

Тереня Тонкевич
Екзекутивний директор

В третю безмежно болючу річницю відходу у Божу вічність (2-го грудня, 2008 р.) нашого найдорожчого і незабутнього Мужа, Батька, Дідуся, Шваґра і Вуйка

св. п.

ПЕТРА ВОЗНЯКА

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в суботу, 3 грудня 2011 р.

в Українській католицькій церкві св. свщм. Йосафата в Трентоні, Н.Дж.

Просимо про молитви за вічний спокій Його душі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружина – Катерина
донька – Дарія з мужом Михайлом і дітьми Тарасом і Андрійом
сини – Йосиф з дружиною Олею
– Богдан з дружиною Марійкою і дітьми Стефком і Лярисою.